

Zajištění dýchacích cest

Lukáš Dadák
ARK FNUSA

is.muni.cz/el/1411/podzim2015/VLCP0521c/um/

Praktické poznámky

1) Opisovat tuto prezentaci se trestá !!

2) Dnes se naučíte počítat
v dýchacích cestách do pěti :-)

1; 1,5; 2; 2,5; 3; 4; 5

(do 5kg, do 10kg, do 20 kg, do 30 kg, do 50kg; ženská; chlap; vše v ideální hmotnosti)

3) www.vortexapproach.org/

Výukový cíl:

na konci cvičení budete **na modelu umět**
zajistit dýchací cesty alespoň 2 ze 4
možných

znát 3 nechirurgické + 1 chirurgický postup

INFORMAČNÍ SYSTÉM MASARYKOVY UNIVERZITY
Studijní materiály předmětu LF:VLCP0521c

MUDr. Lukáš Dadák, Ph.D. (učo 15740)

IS MU > Osobní administrativa

IS.MUNI.CZ

Úspěšně uloženo.

NÁPOVĚDA
VÝVĚSKA
E-VOLBY
DISKUSE

Adresa v ISu: Smaž /el/1411/podzim2009/VLCP0521c/um/oti/ Použít

UČITEL
ŠKOLITEL
STUDENT
ABSOLVENT
PŘEDMĚTY
ROZVRH

Jiný předmět z podzim 2008: BLPP011c, BLPP011p, STAM9X1c, STAM9X1p, VLAM9X1c, VLCP0521c, VSPO011c, VSPO011p, ZLCH0732p, ZLPO011c, ZLPO011p; jaro 2009: BPAA061, STAM9X1c, STAM9X1p, STCP0622c, VLAM9X1c, VLAM9X1p, VLCP0622c, VSAL081, VSAL082, ZLCH0833c, ZLCH0833p; podzim 2009: APRPc, APRPp, BLKPP011c, BLKPP011p, BLPP011c, BLPP011p, STAM9X1c, STAM9X1p, VLAM9X1c, VLCP0521c, VSPO011c, VSPO011p, ZLAM0911s, ZLPO011c, ZLPO011p

LF:VLCP0521c Chirurgická propedeutika I - cvičení (podzim 2009)

Operace

Studijní materiály předmětu LF:VLCP0521c /VLCP0521c/

Učební materiály /um/

Složka či soubor		Vložil/a	Vloženo
zajisteni dychacich cest /oti/		Dadák, L.	dnes
crico.pdf		Dadák, L.	9. 10. 2009
cricoth.wmv		Dadák, L.	9. 10. 2009
OTI.pdf		Dadák, L.	9. 10. 2009
OTI.wmv		Dadák, L.	9. 10. 2009
OTI_zily.ppt		Dadák, L.	dnes

Operace

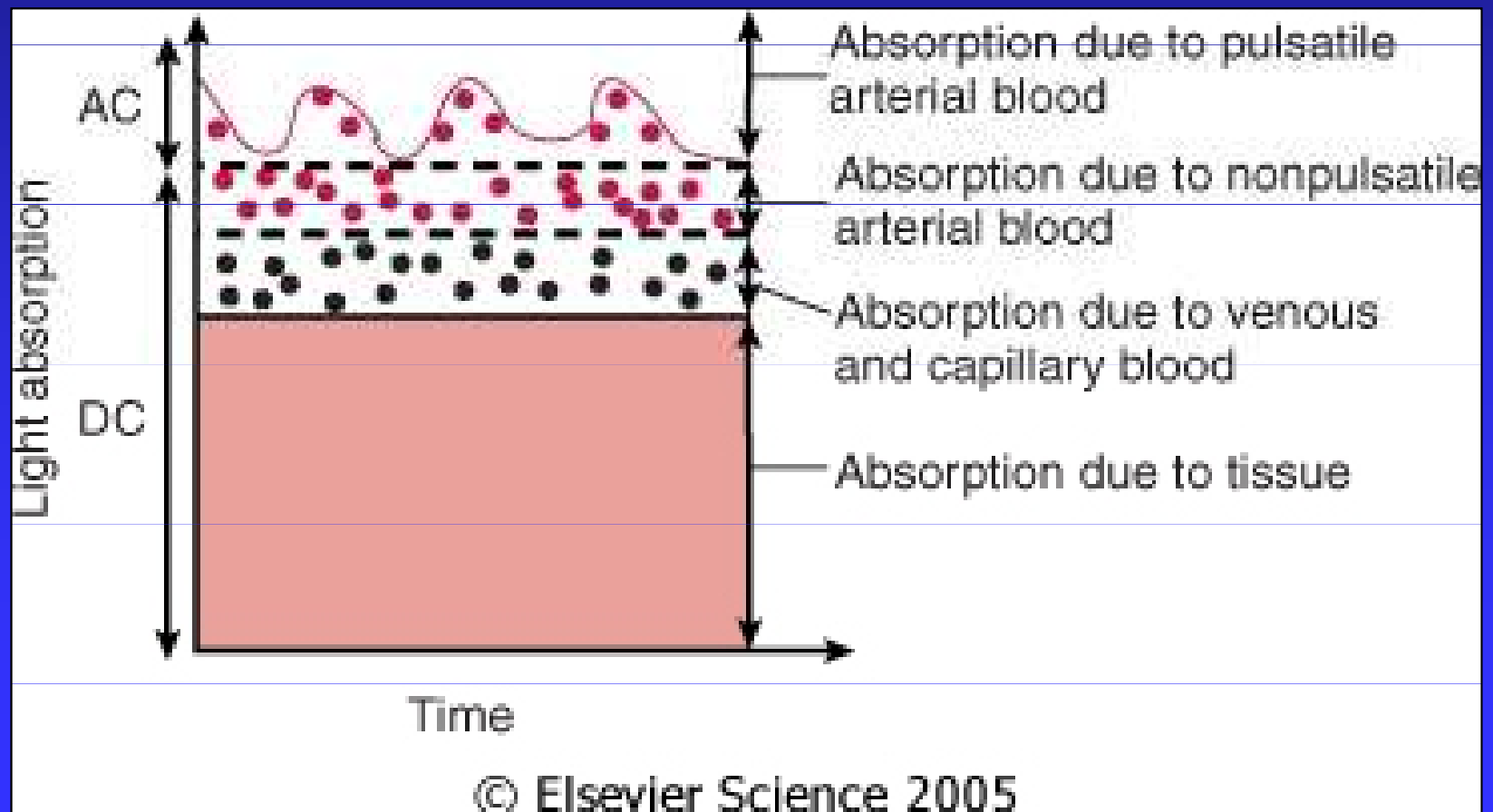
Monitorace d.cest a dýchání

- Auskultace plic (a krku)
- pulzní oxymetrie
- kapnograf / kapnometr
- (arteriální) krevní plyny
= Astrup
- spirometrie, PV křivka ...

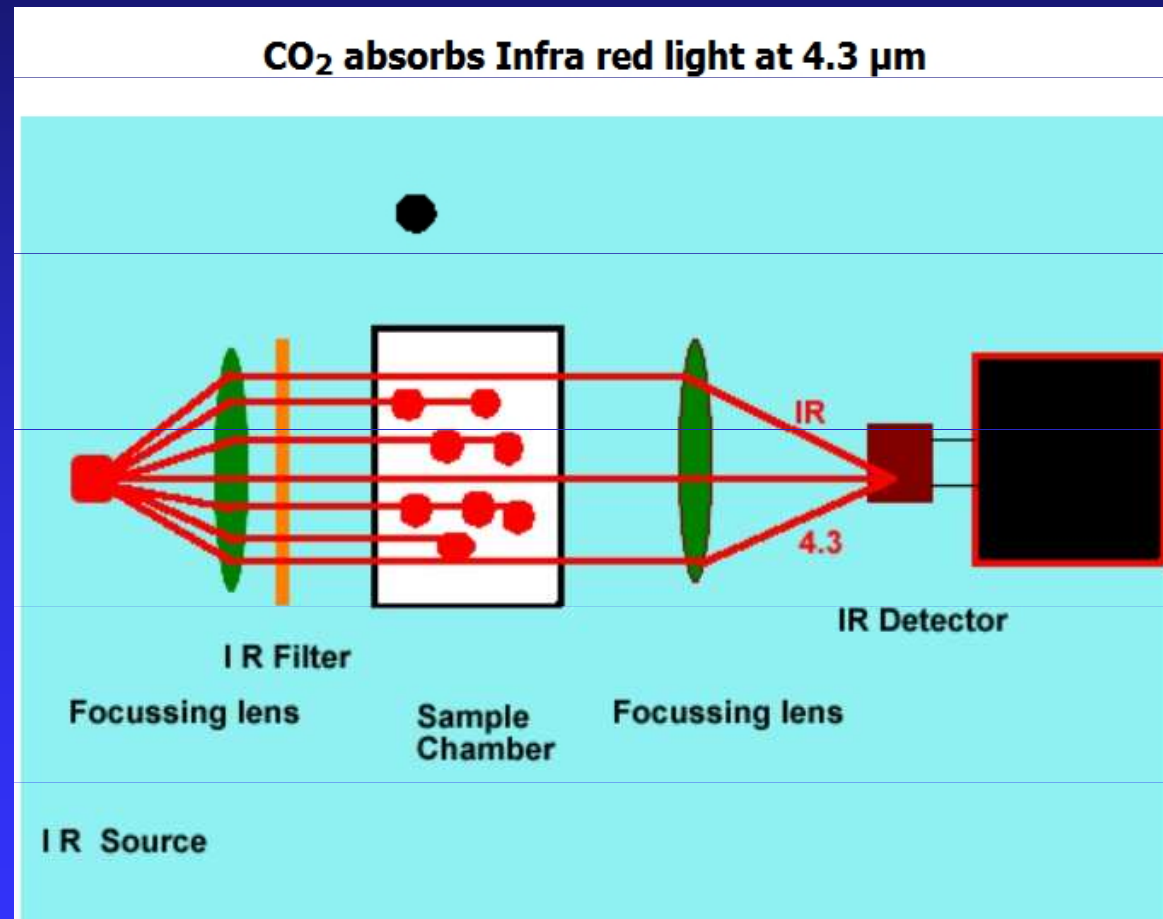

SpO₂ > 90%

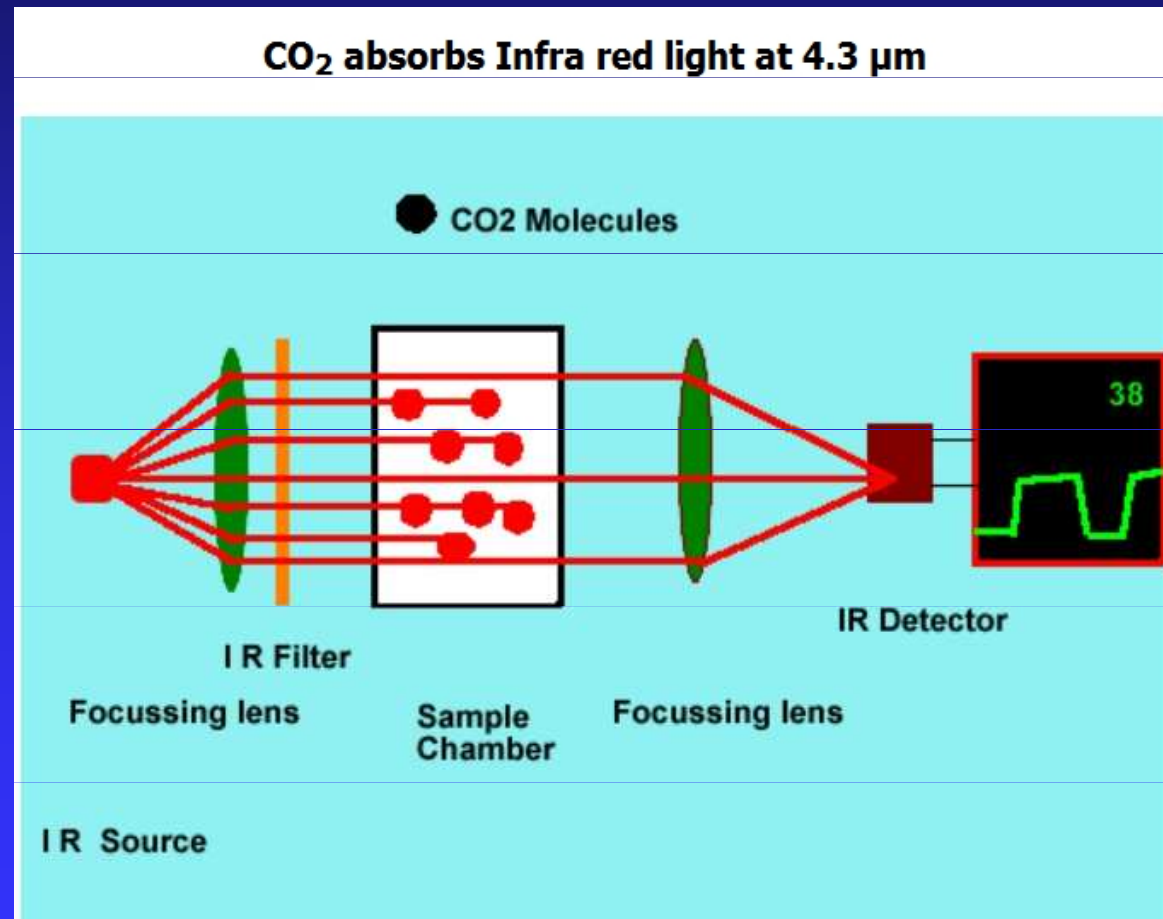
- 1000 x za sekundu změřena absorbcce světla

CO₂

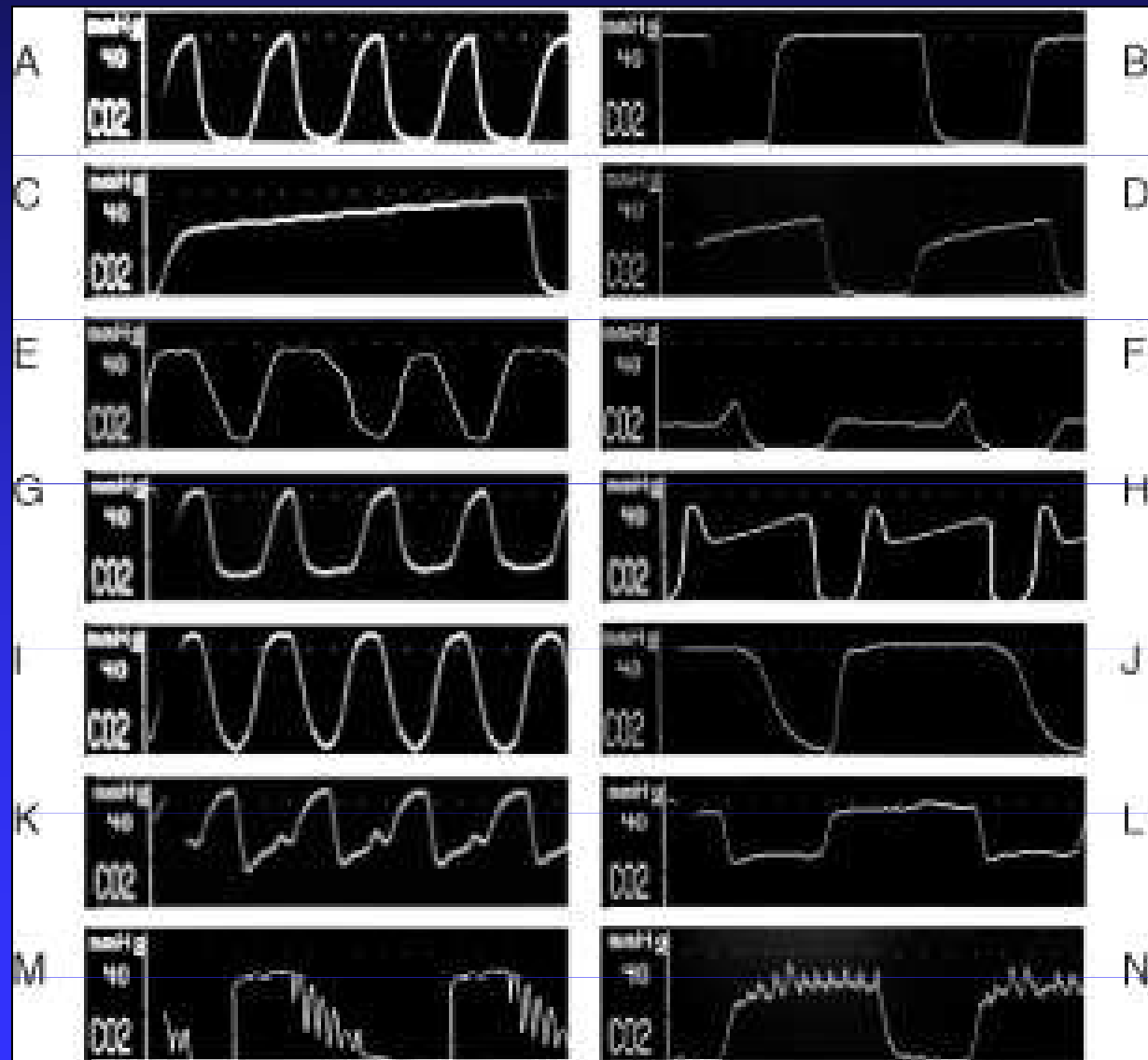

CO₂ pohlcuje záření

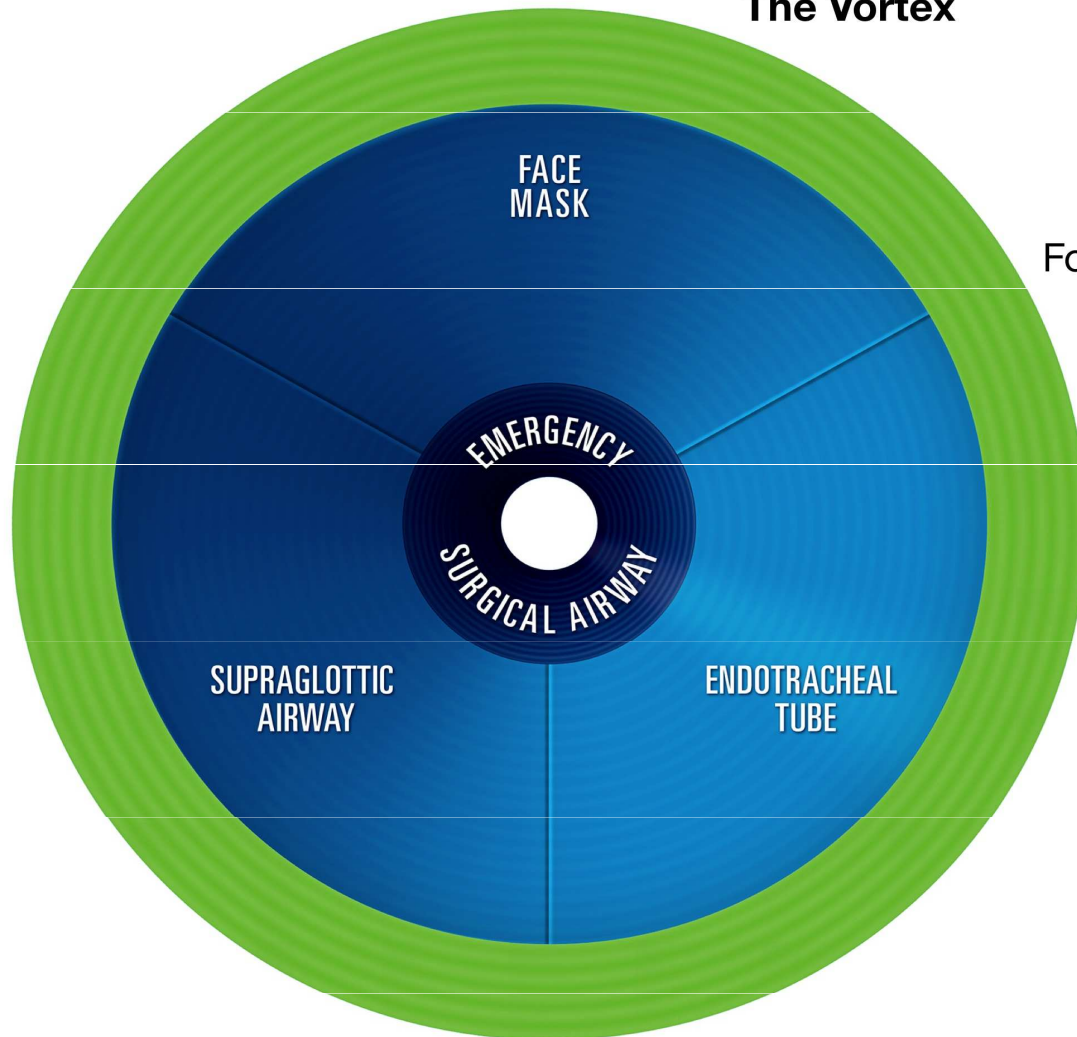

Kapnograf

Jsou jen 3+1 cesty urgentního zajištění d.cest

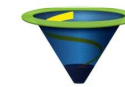
The Vortex

For Each NSA Technique Consider:

1. Manipulations:
  - Head & Neck
  - Larynx
  - Device
2. Adjuncts
3. Size/Type
4. Suction/O₂ Flow
5. Muscle Tone

**MAXIMUM THREE TRIES AT EACH NON-SURGICAL AIRWAY TECHNIQUE
AT LEAST ONE TRY SHOULD BE HAD BY MOST EXPERIENCED AVAILABLE CLINICIAN**

vortexapproach.org

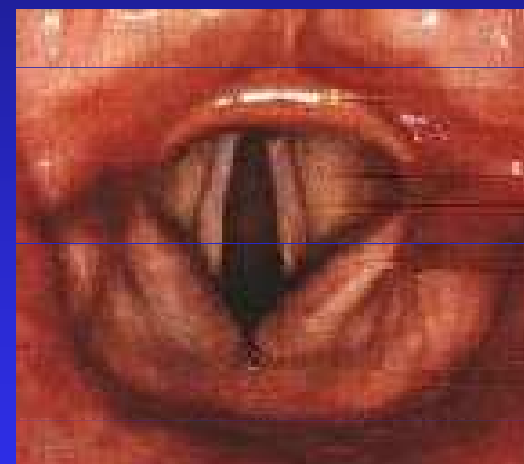
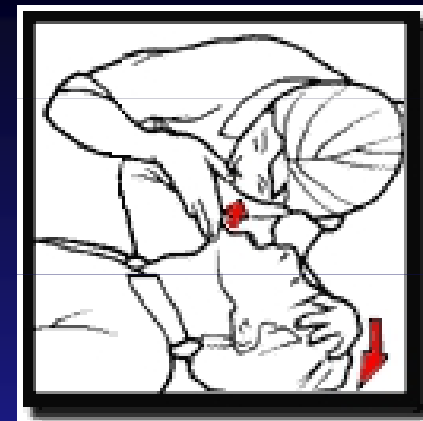
Zajištění dýchacích cest

- PP:
  -
- obličejová maska + ambuing
- vzduchovod
- laryngeální maska
- kombirourka
- OTI, NTI
- koniotomie, koniopunkce
- tracheostomie

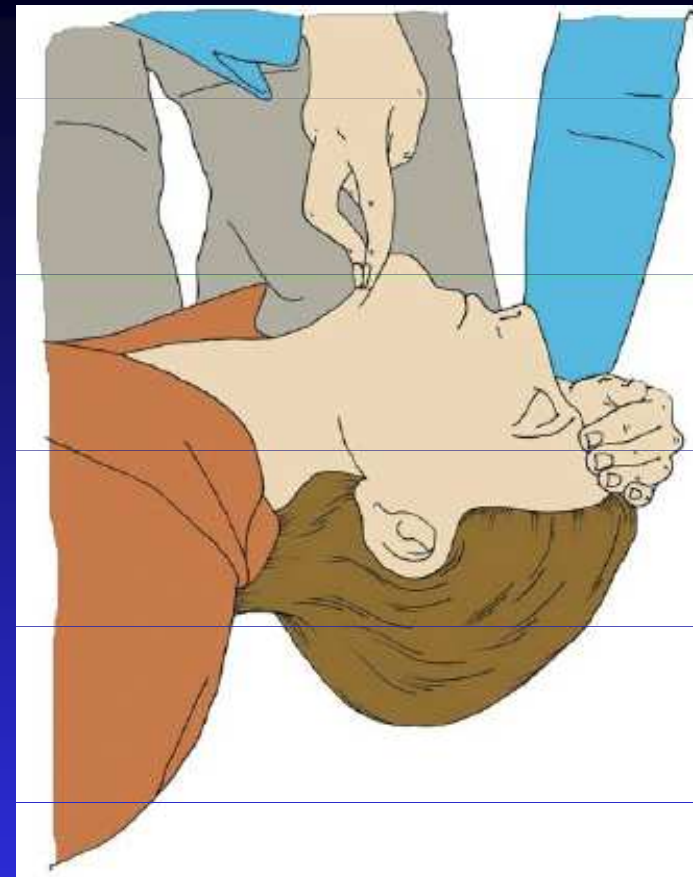

Zajištění dýchacích cest

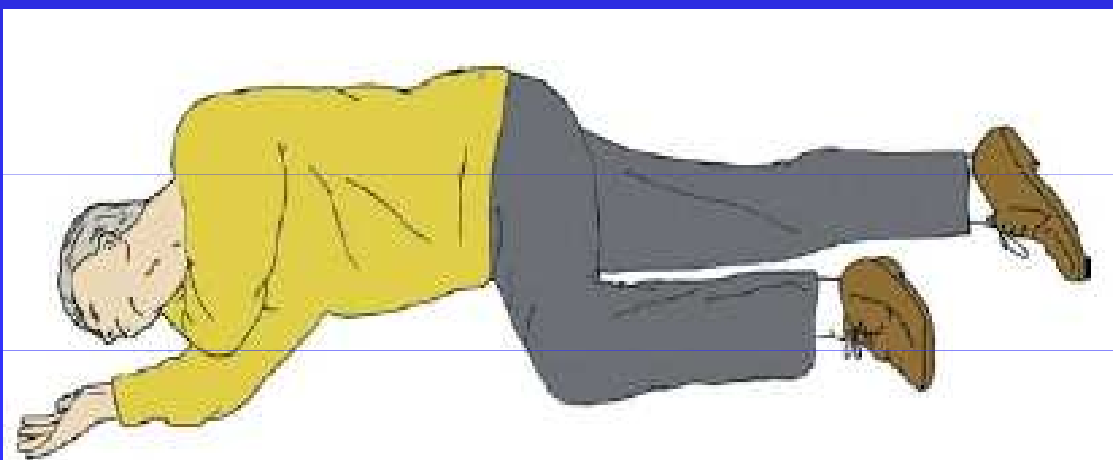
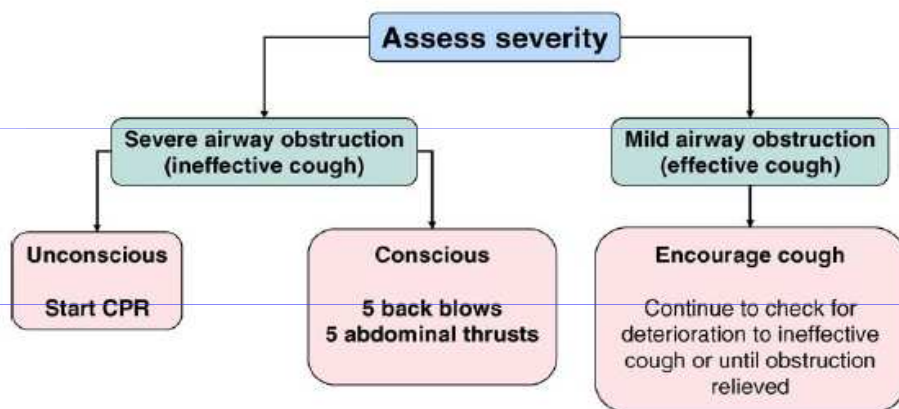
- PP:
  - záklon hlavy
  - předsunutí dolní čelisti, 3hmat
  - stabilizovaná poloha
- obličejová maska + ambuing
- vzduchovod
- laryngeální maska
- kombirourka
- OTI, NTI
- koniotomie, koniopunkce
- tracheostomie

První pomoc - opakování

Adult FBAO Treatment

Ventilace obličejovou maskou #1..#5

I: zástava dechu, dechová nedostatečnost

- dýchání pozitivním přetlakem

dechový objem 6ml/kg = pohyb hrudníku

f 10/min

100% O₂

1 ruka:

- palec, ukazováček
- 3 prsty za čelist

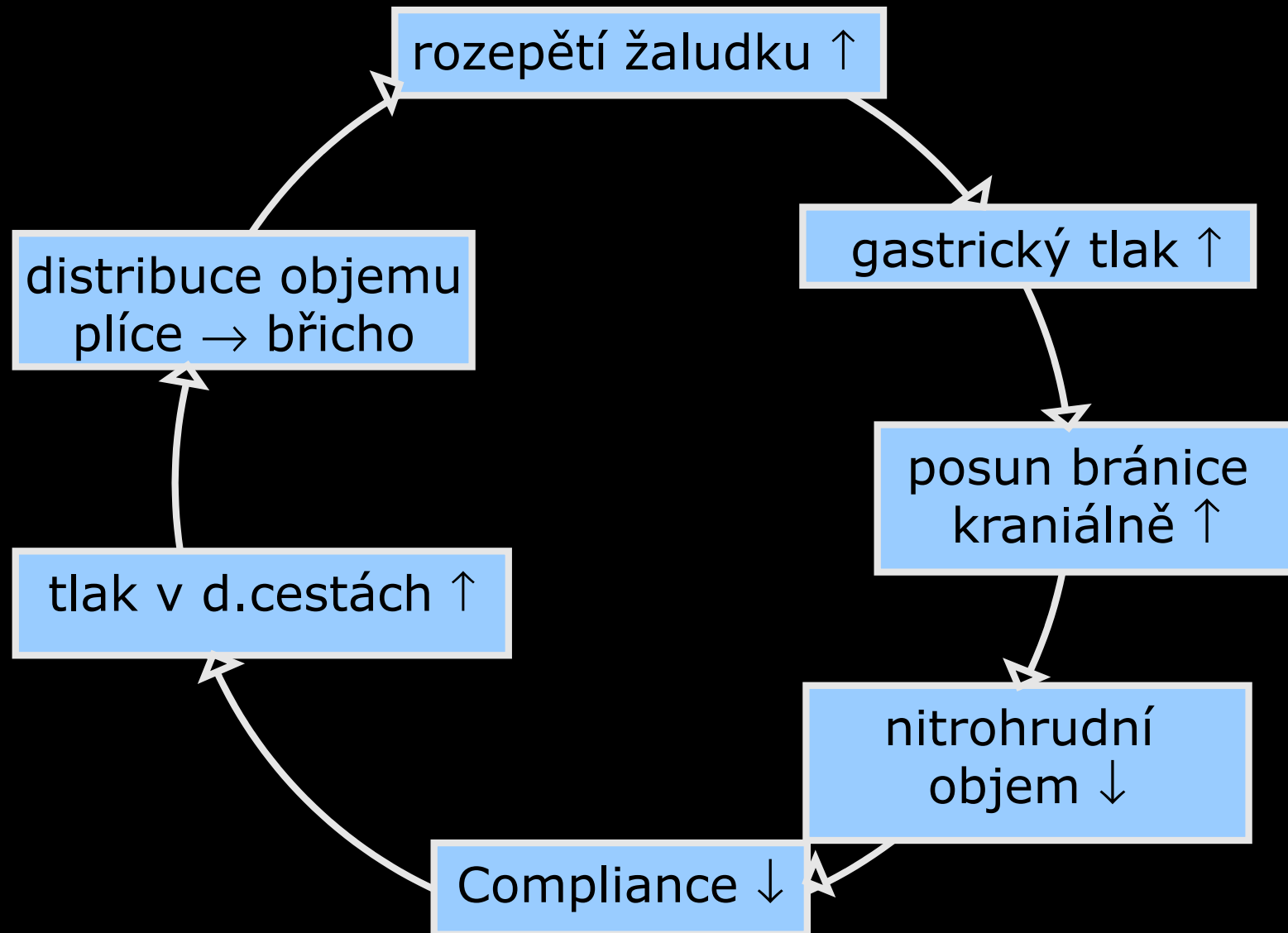
2 rukama, 3 rukama

Výzvy Difficult Airway

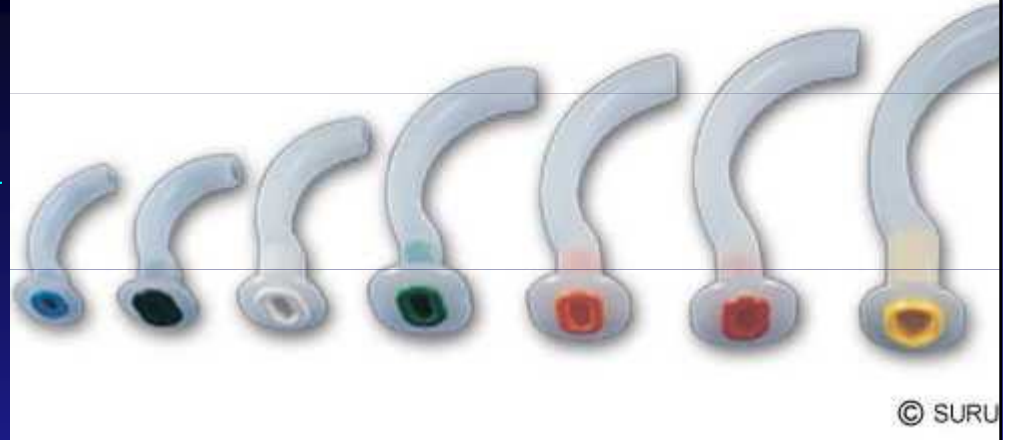
Obtížná ventilace obličejovou maskou

OroPharyngeal Airway

I: unconsciousness

+ airway obstruction with tongue

Correct size OPA:

distance angle of mouth --- ear

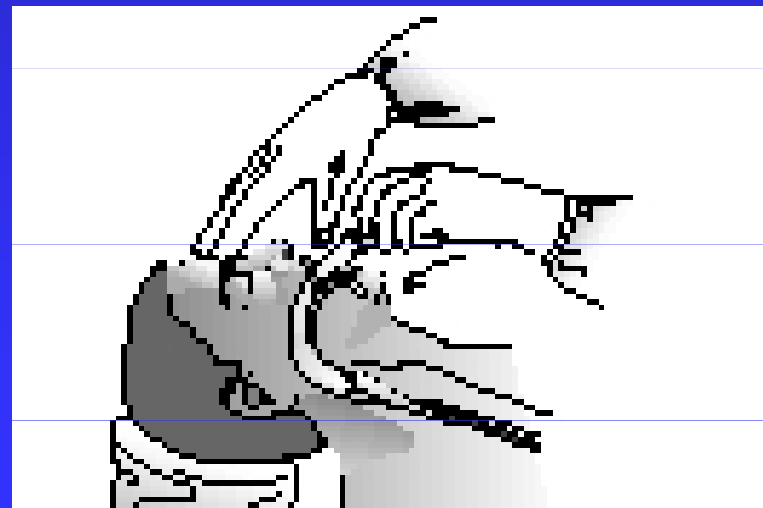
Risk in mild unconsciousness:

vomitus + aspiration

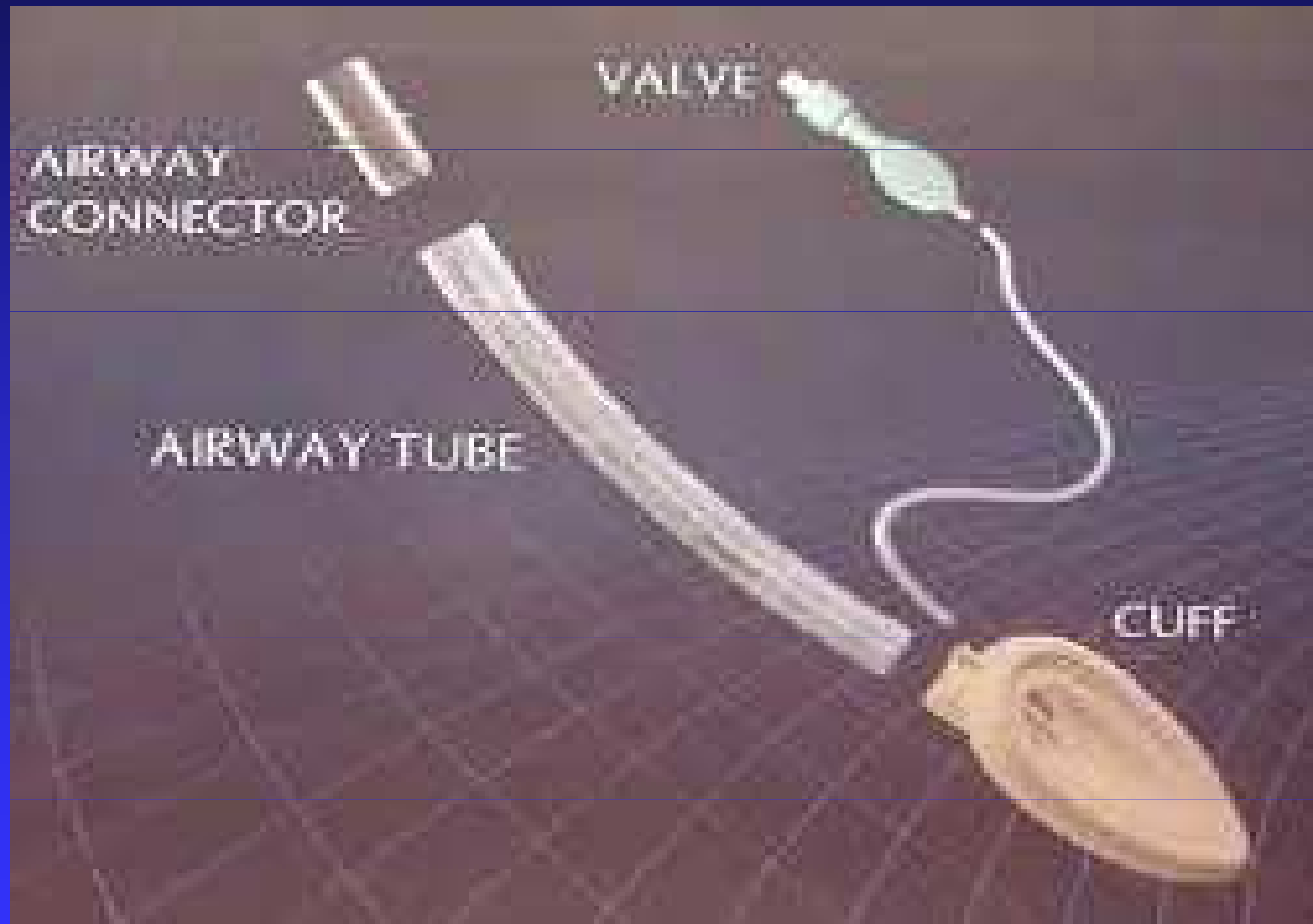

LM

Components of LM

LM

naléhá proti hlasivkám

(kořen j., recessus piriformis, horní jícnový svěrač)

Indikace:

- místo obličejové masky, místo OTI, v tísní.

KI:

- plný žaludek
- hiátová hernie,
- potřeba vysokých inspiračních tlaků
- delší operace

Tipy a triky

---

i.v. / i.o. vstup před Airway managementem – nutnost.

Dostatečnou hloubku anestezie ověř ještě před manipulací v dýchacích cestách .... Jaw trust

Poslech plic a krku.

Nejčastějším problémem je mělká anestezie.

PCV je lepší než VCV.

dýchá?? - EtCO₂, pohyby hrudníku, poslech

Příprava před zavedením

Vizuální kontrola integrity & pre use check

Preinflation manžety (udrží tvar a tlak)

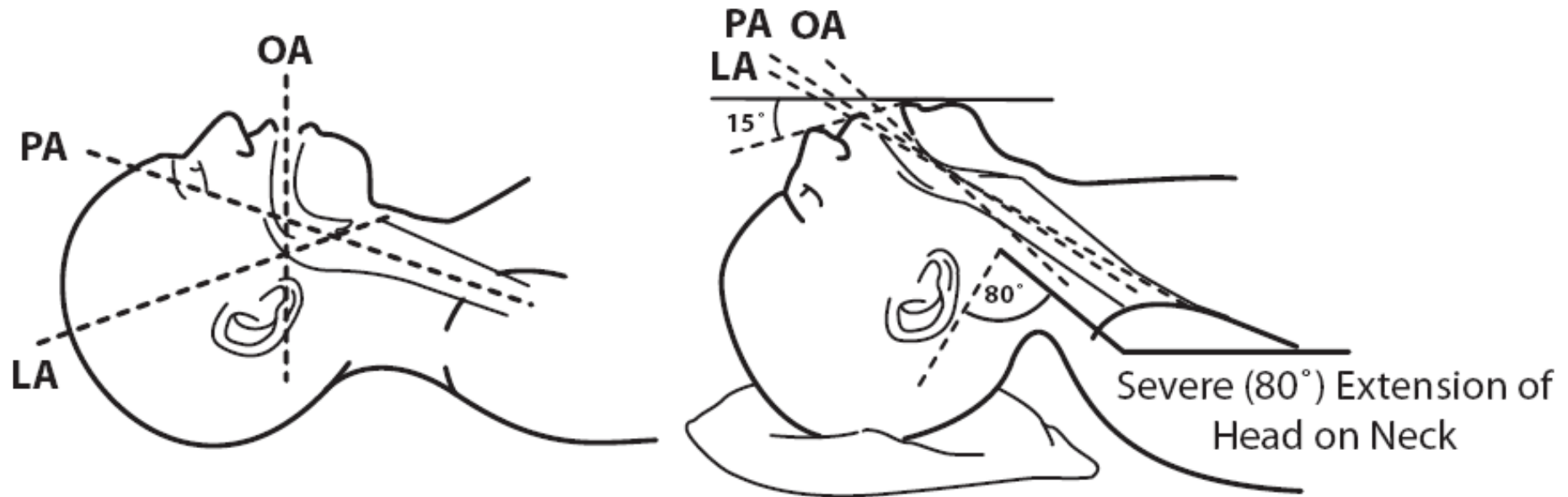
Deflace do tvaru lodičky (udrží tvar)

Well lubricated – neutral gel, ne Mesocain - poop. komplikace

Poloha neutrální vs. laryngoskopická

**Osa ústní (OA), Pharyngeální osa (PA) & Laryngeální osa (LA)
musí splynout, aby se dala ozřejmit laryngoskopem glottis a intubovat.**

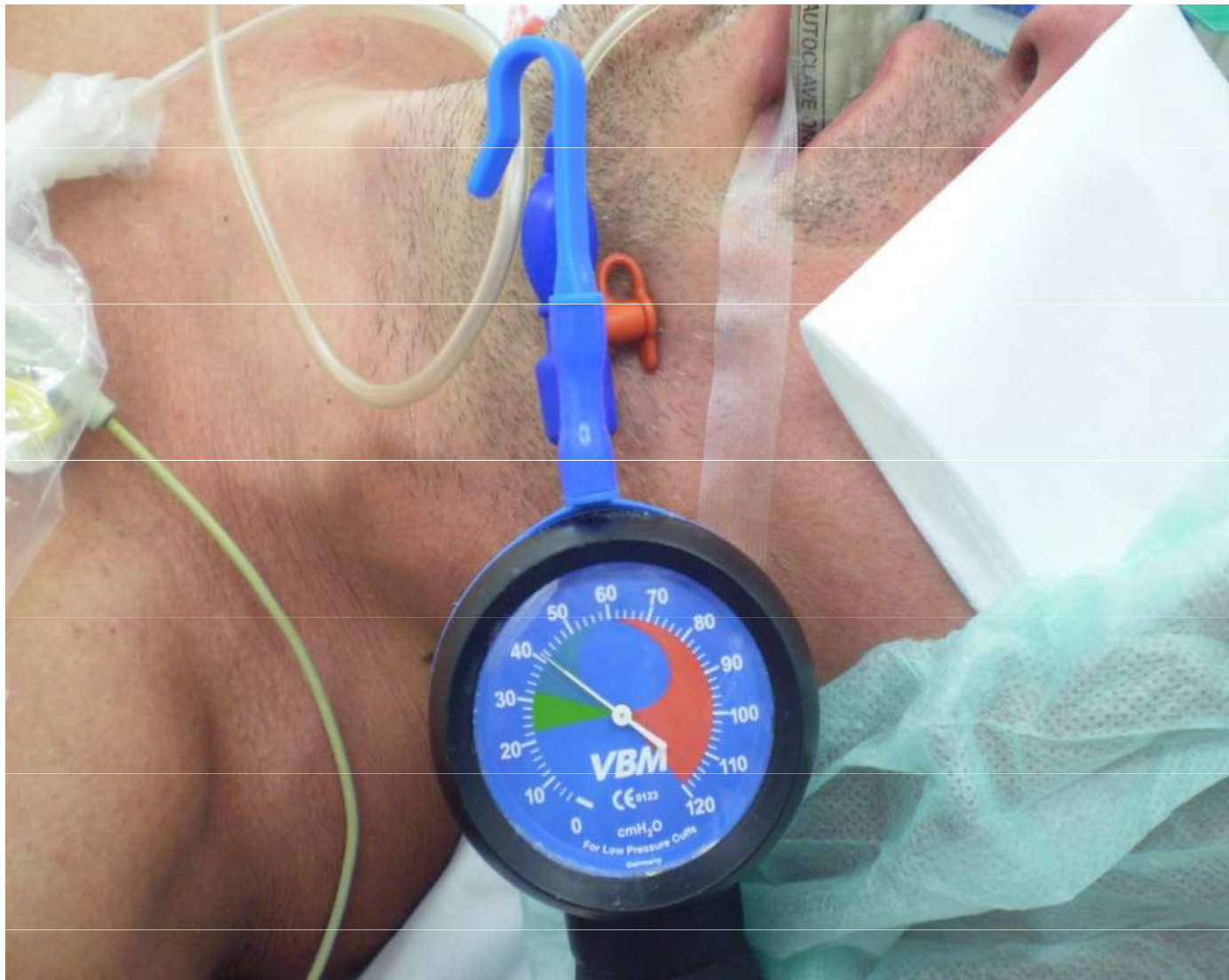

**Hlava v neutrální poloze
k zavedení LMA™**

**Hlava na podložce
Krk flektován
Hlava v extensi**

Cuff inflation pressure < 60cm H₂O

Technika fixace

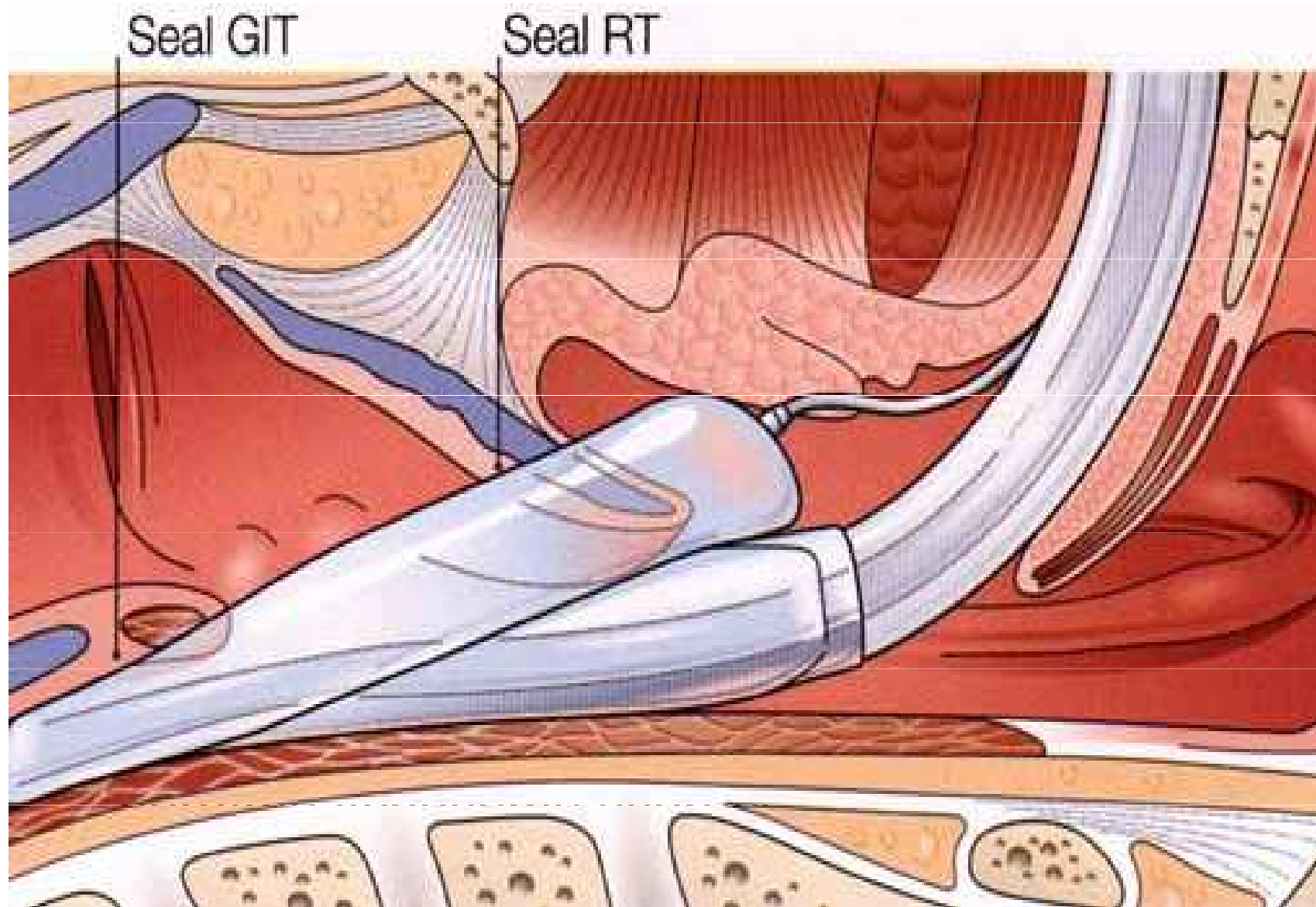

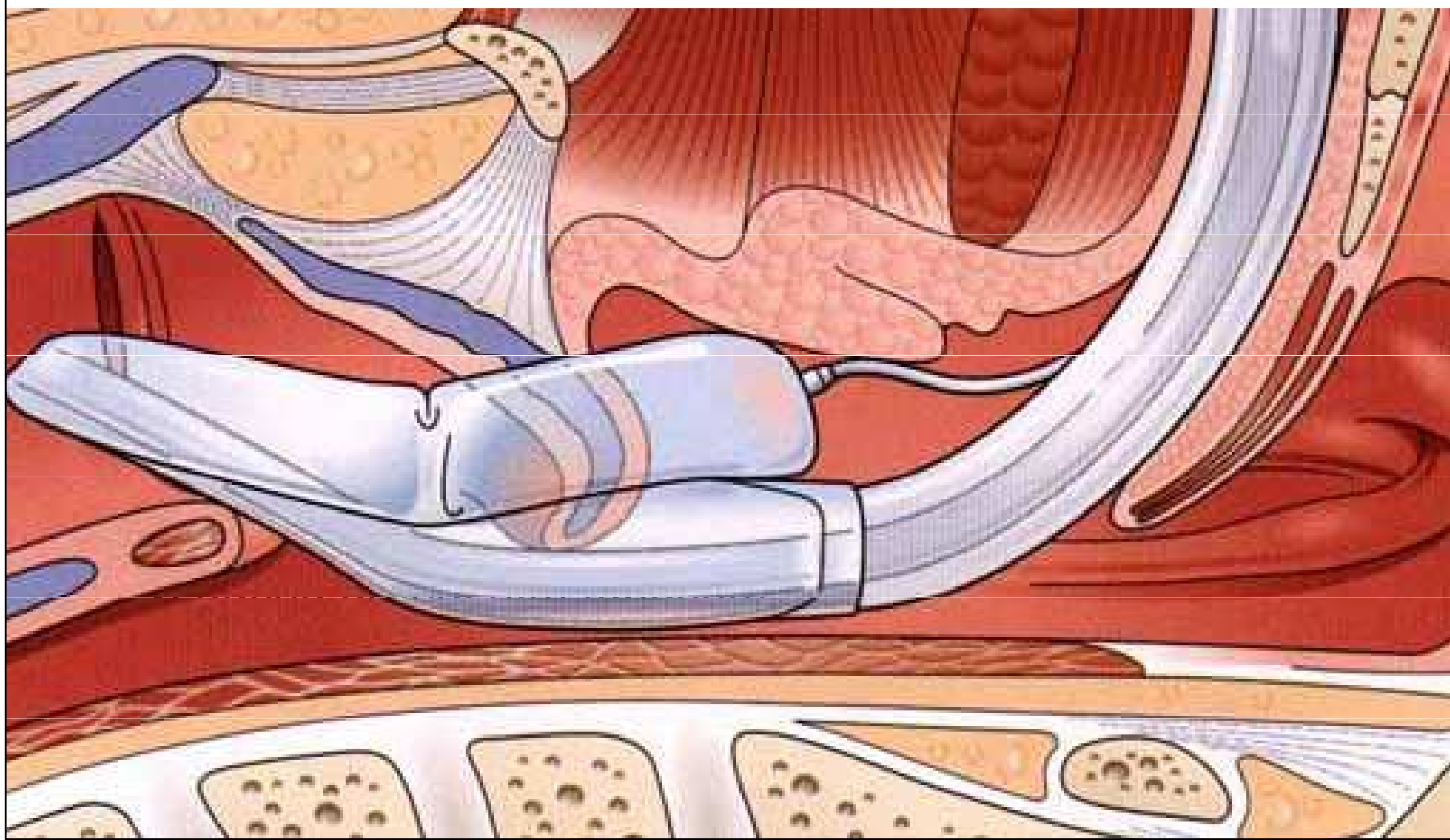
Uložení

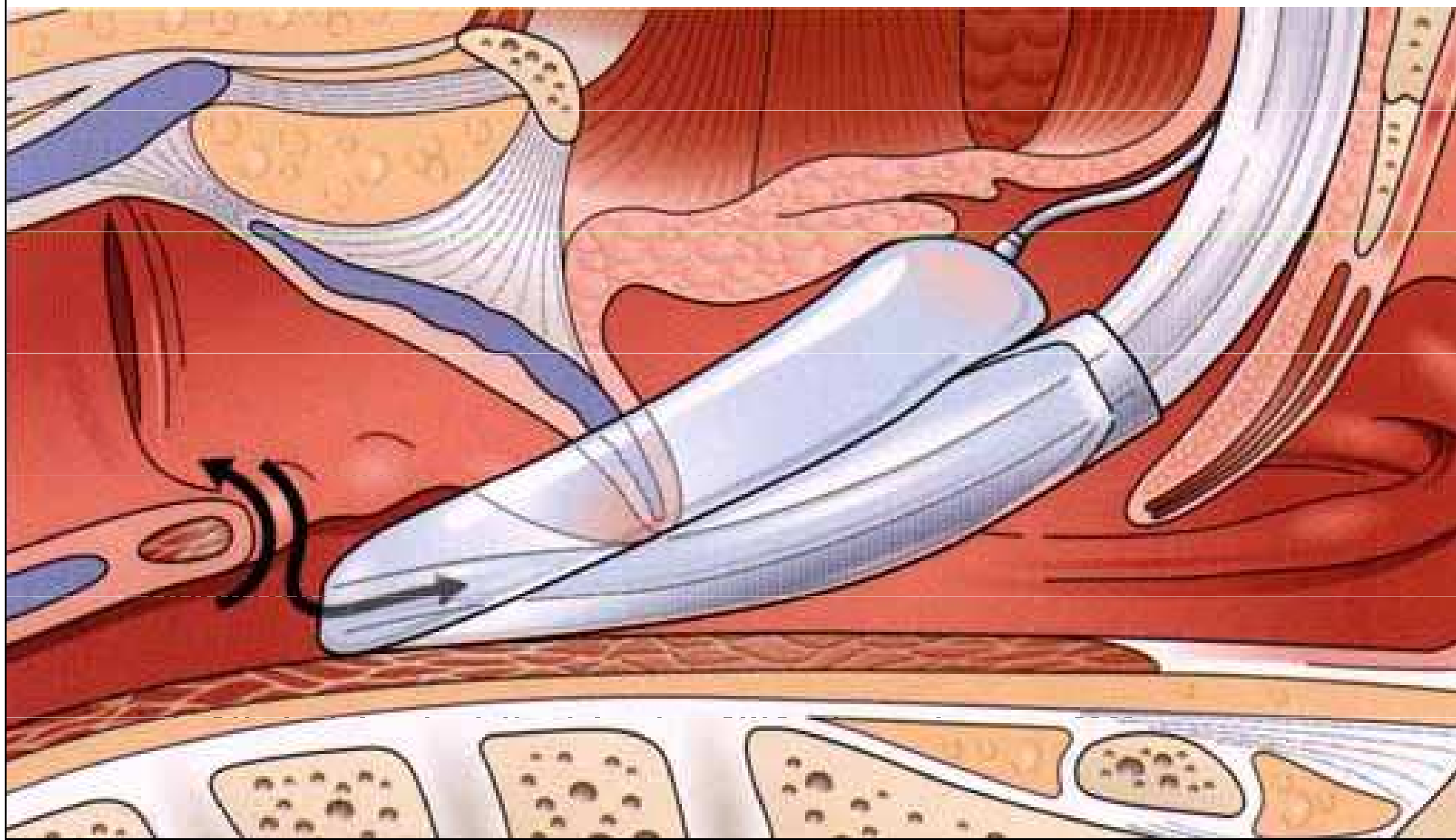
Malpozice – glotis - totální obstrukce

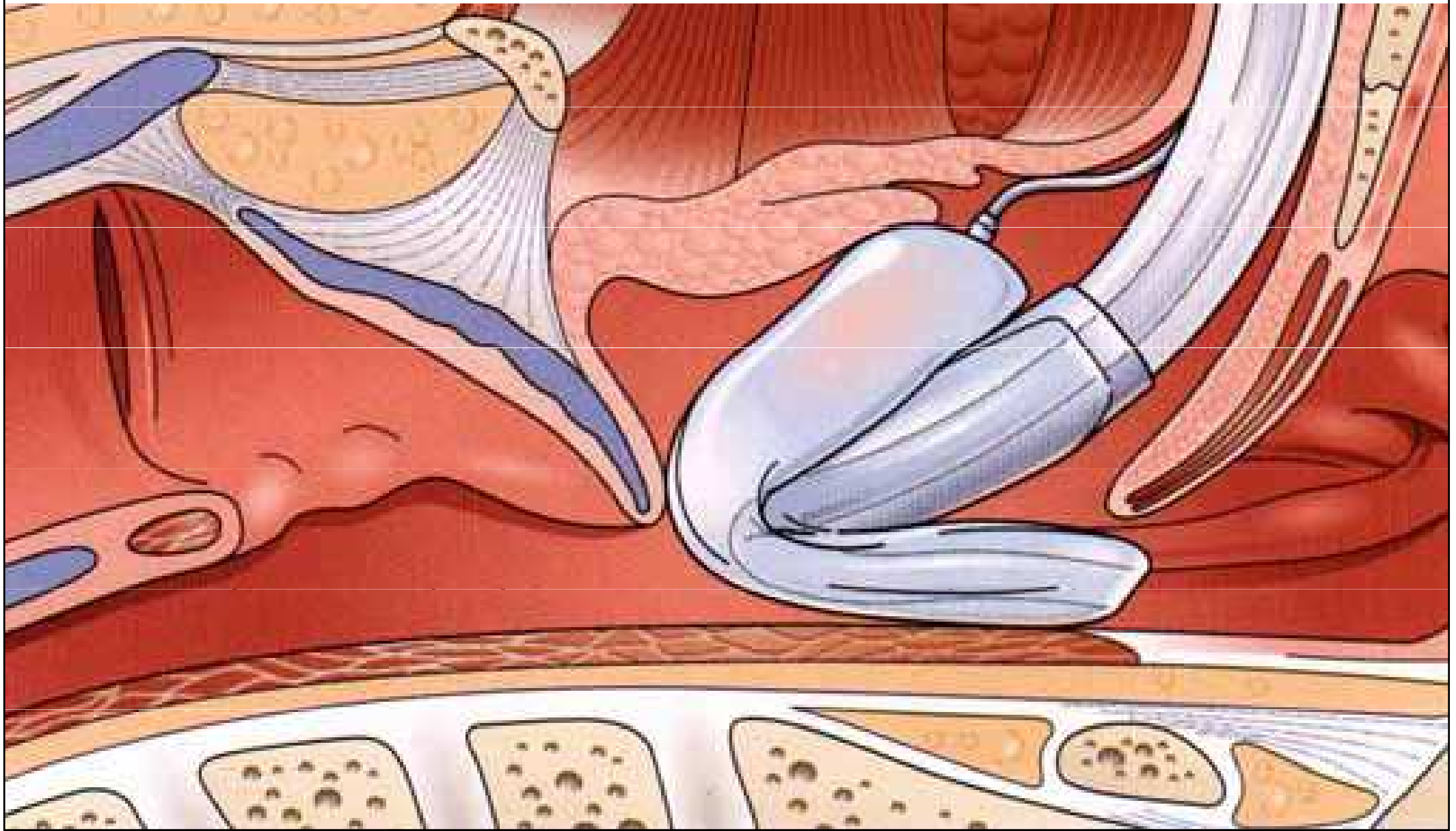
Nedostatečná hloubka zavedení

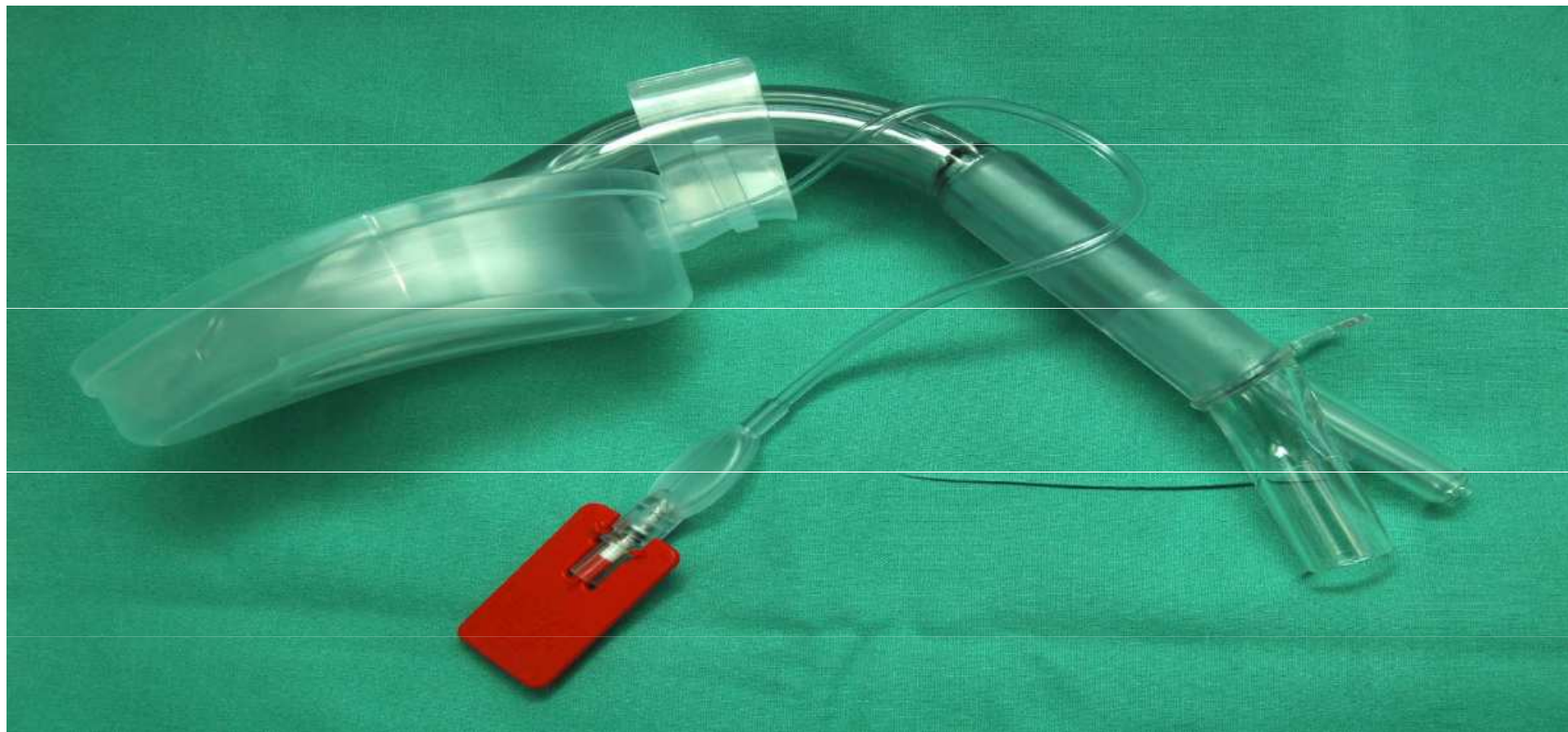
Folding over cuff

LMA Supreme™

Plast, nabízí větší rigiditu než ProSeal.
Vyšší úspěšnost zavedení na první pokus bez nutnosti vkládání prstů do úst pacienta.
Airway rescue device.

MRI

LMA Supreme™

- ✓ Semi-rigidní eliptická rourka
  - Lze jednoduše zavést
  - Zohledňuje anatomii
  - Stabilní v ústech a odolná proti rotaci.
- ✓ Nezalomí se
  - Skoro nemožné ji zalomit!
- ✓ Protiskusová vložka
  - Prevence obstrukce dýchacích cest skousnutím

Velikost LMA Supreme™

Velikost LMA Supreme	Ideální hmotnost	Maximální objem vzduchu	Max. velikost G sondy
1	Novorozenci do 5kg	5 ml	6 Fr
1.5	Děti 5-10kg	8 ml	6 Fr
2	Děti 10-20kg	12 ml	10 Fr
2.5	Děti 20-30kg	18 ml	10 Fr
3	Děti 30-50kg	30 ml	14 Fr
4	Dospělí 50-70kg	45 ml	14 Fr
5	Dospělí 70-100kg	45 ml	14 Fr

Fixační plato

---

udržení optimální pozice masky

Fixation tab

Přednastavené ZAKŘIVENÍ

---

tvář C, podobně jako u Fastrach
= snadnější zavedení

Protiskusový blok (Bite block)

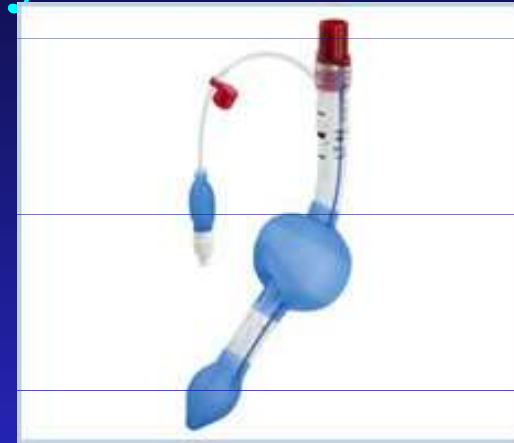
Technika zavedení Supreme ...

Další supraglottické pomůcky:

- Kombirourka
- Laryngeální tubus
- I-gel

Kombirourka

- Jen 2 dospělé velikosti nouzová pomůcka místo OTI
- I: difficult airway
- KI: stenozující procesy laryngu a trachey

Tracheální intubace

Def: Zavedení rourky ústy / nosem hrtanem do trachey.

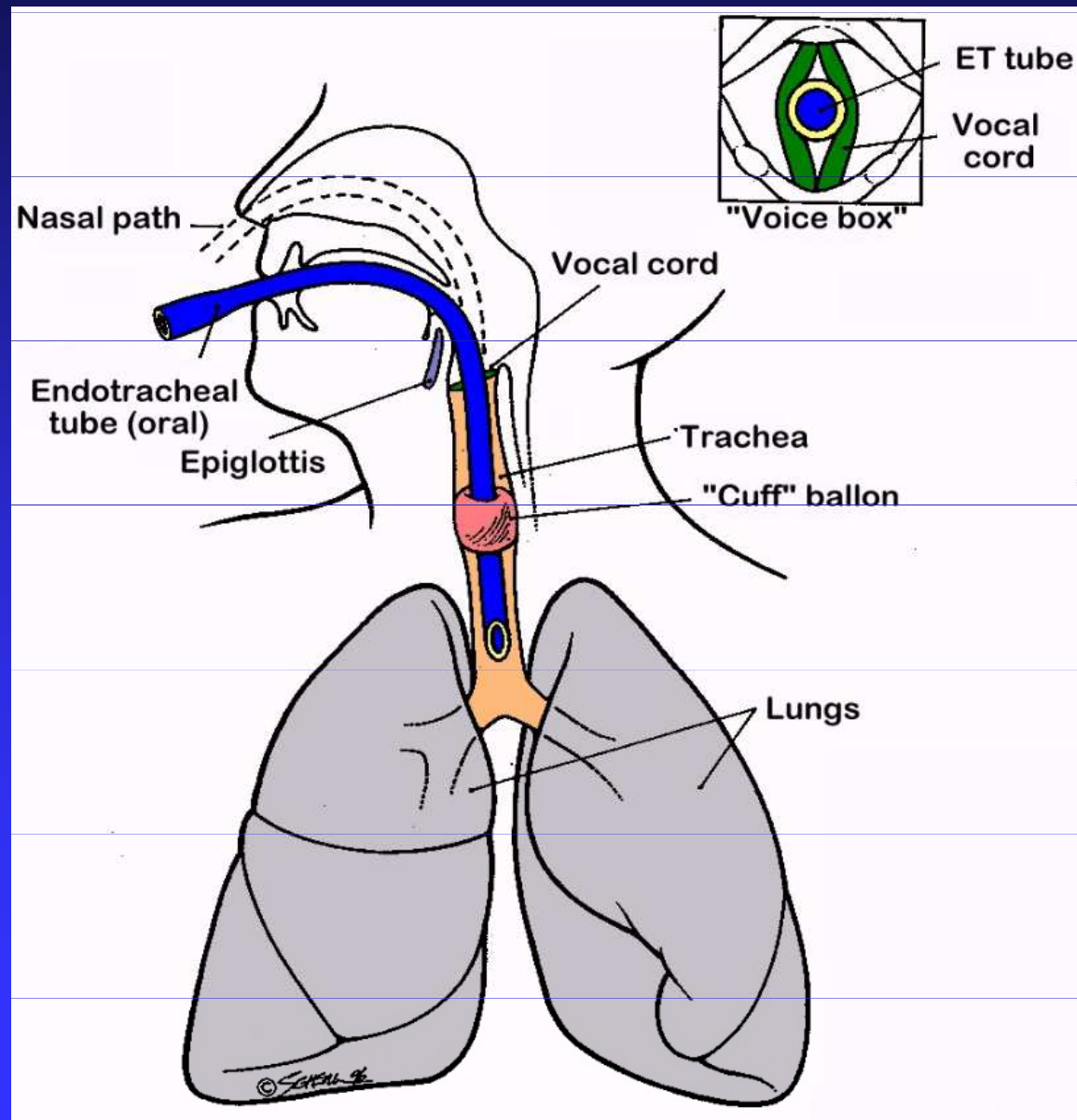
I:

- ochrana DC před aspirací (GCS < 8)
- toaleta DC
- zajištění ventilace při dechové nedostatečnosti

nejvyšší místo DC – hlasivky
– subglotický prostor (<8let)

OTI, NTI - pomůcky:

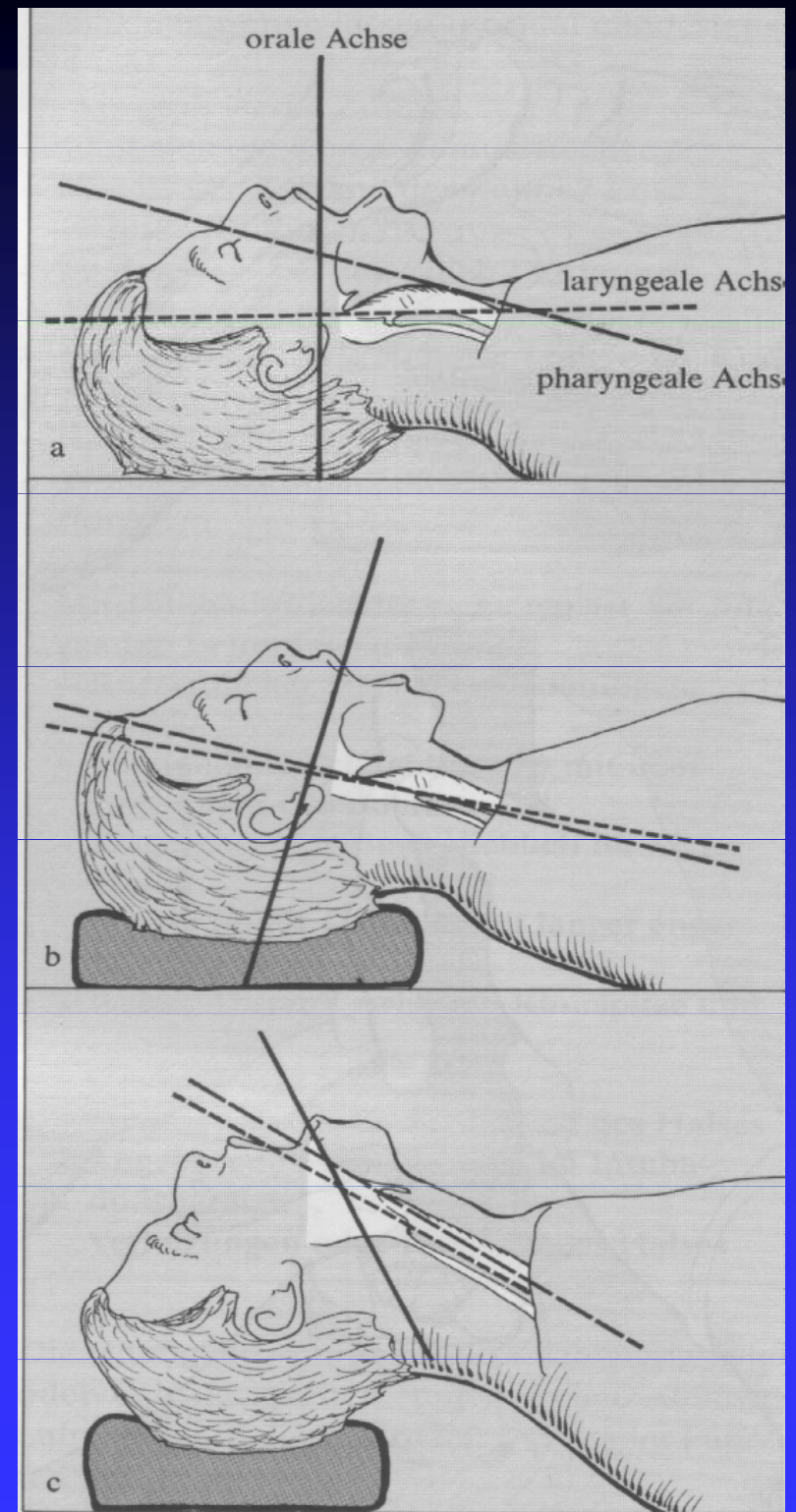
- laryngoskop
- Magillovy kleště
- tracheální rourky
- zavaděč
- inj. stříkačka

- broncho-
fibroskop
- bužie

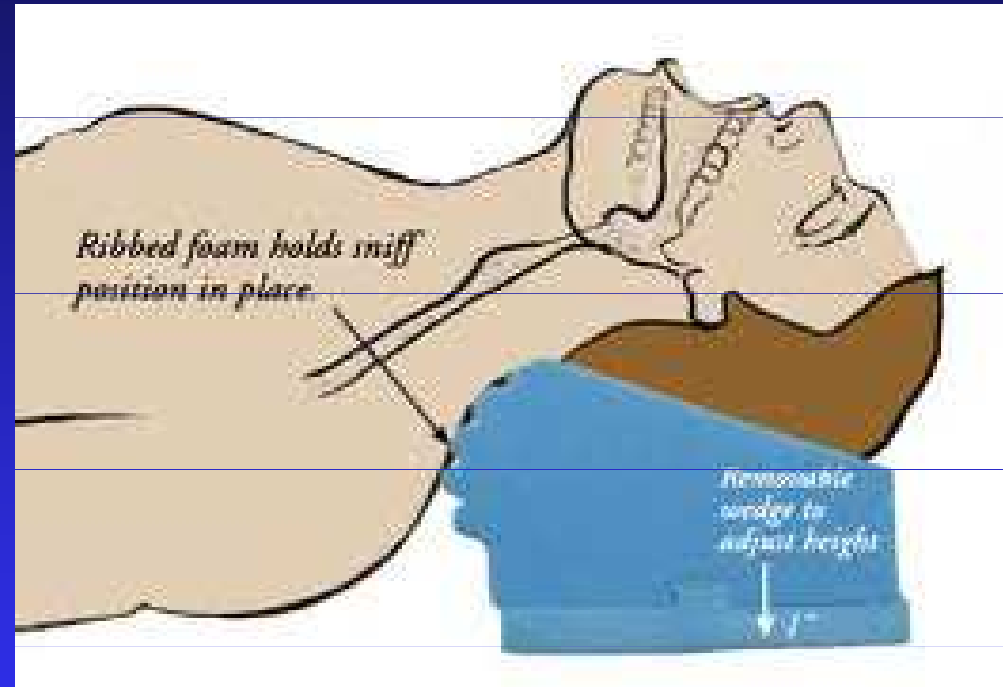
Provedení OTI:

- příprav pomůcky, (ventiluj)
- poloha pacienta
- anestezie / bezvědomí
- přímá laryngoskopie
- zavedení TR
- těsnící manžeta
- ověření polohy
- fixace náplastí

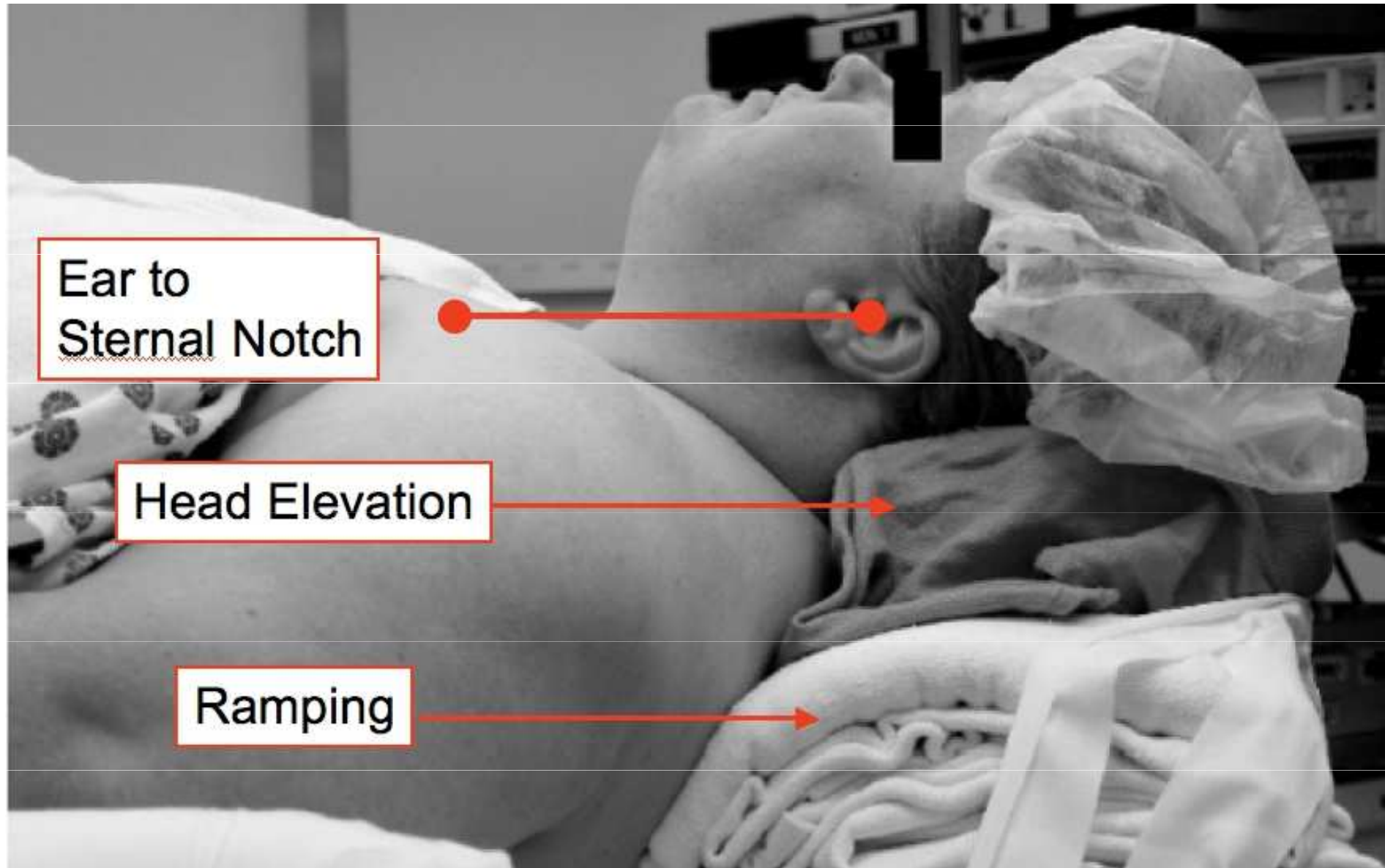

Head position

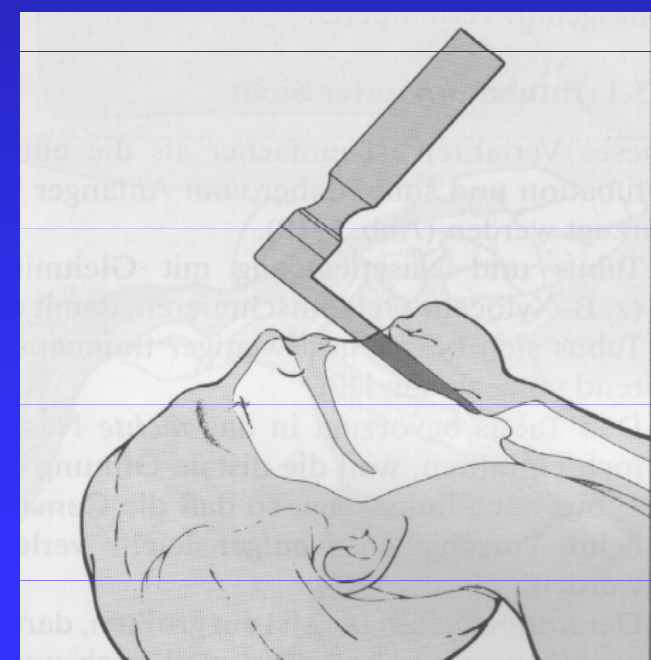
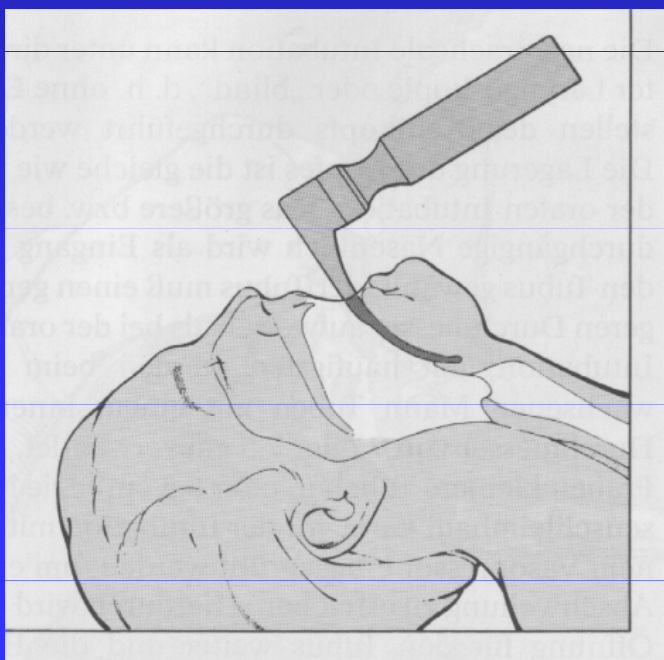
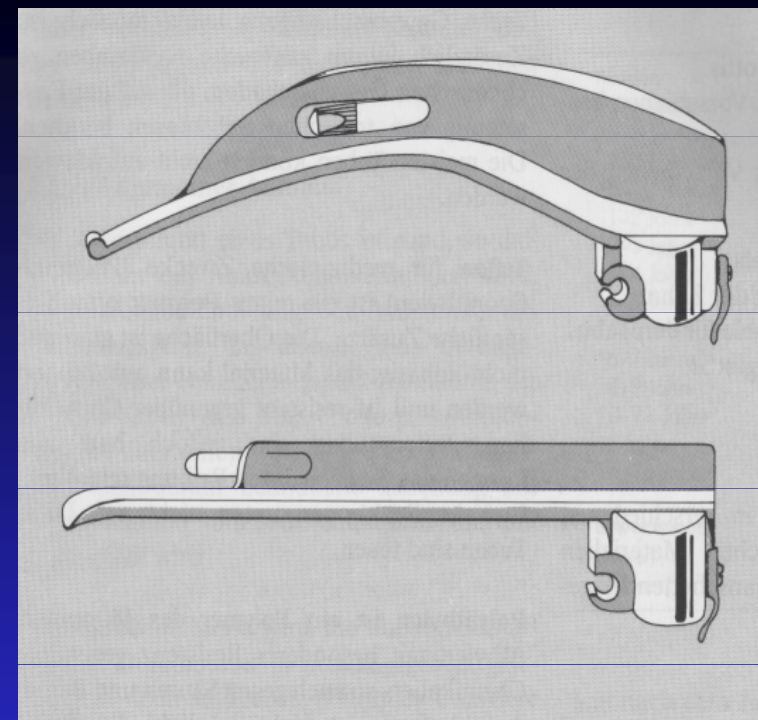

Polohování oběžního pacienta

Laryngoskop:

- zahnutá lžíce - Macintosh
- rovná lžíce - Miller

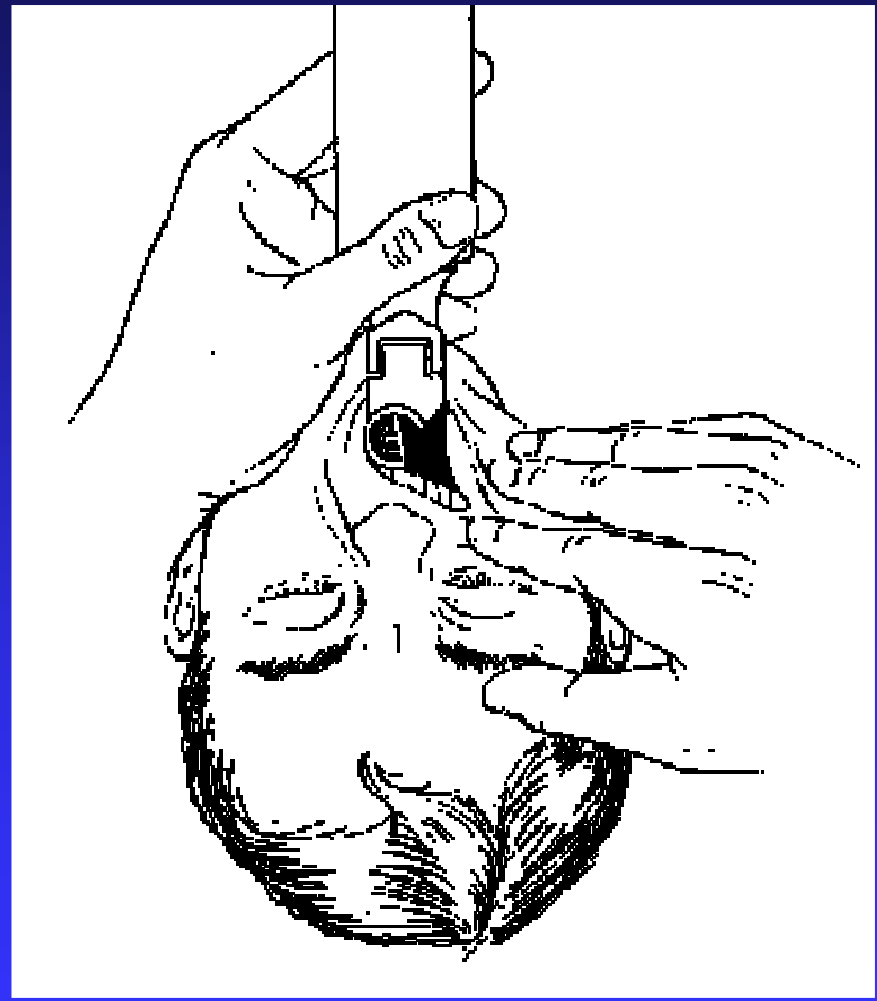
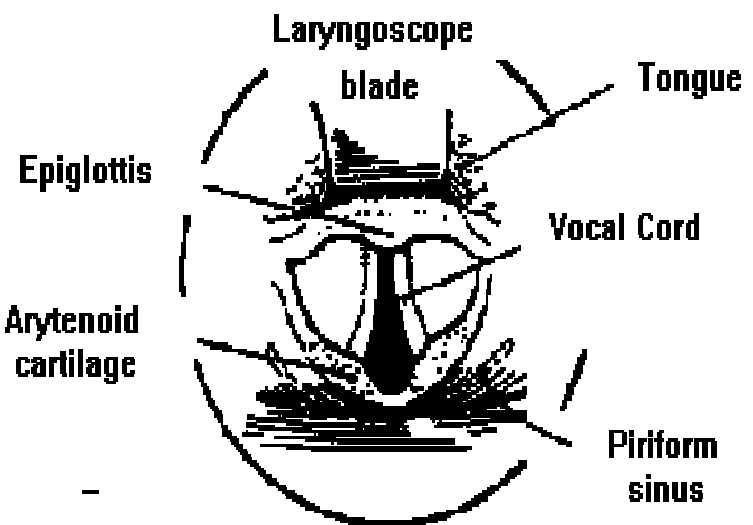
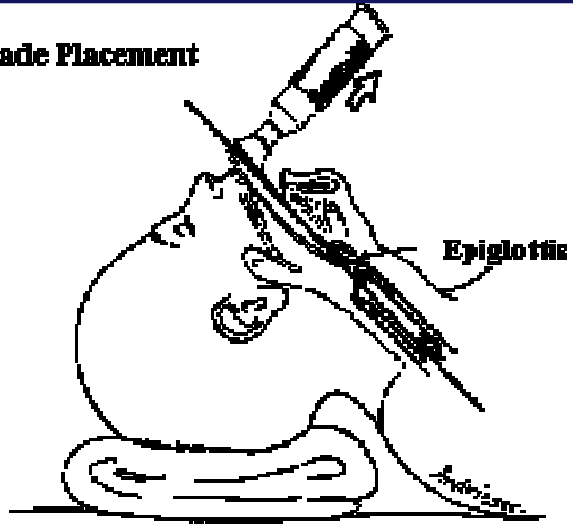
velikost Tracheální rourky ~ malíček

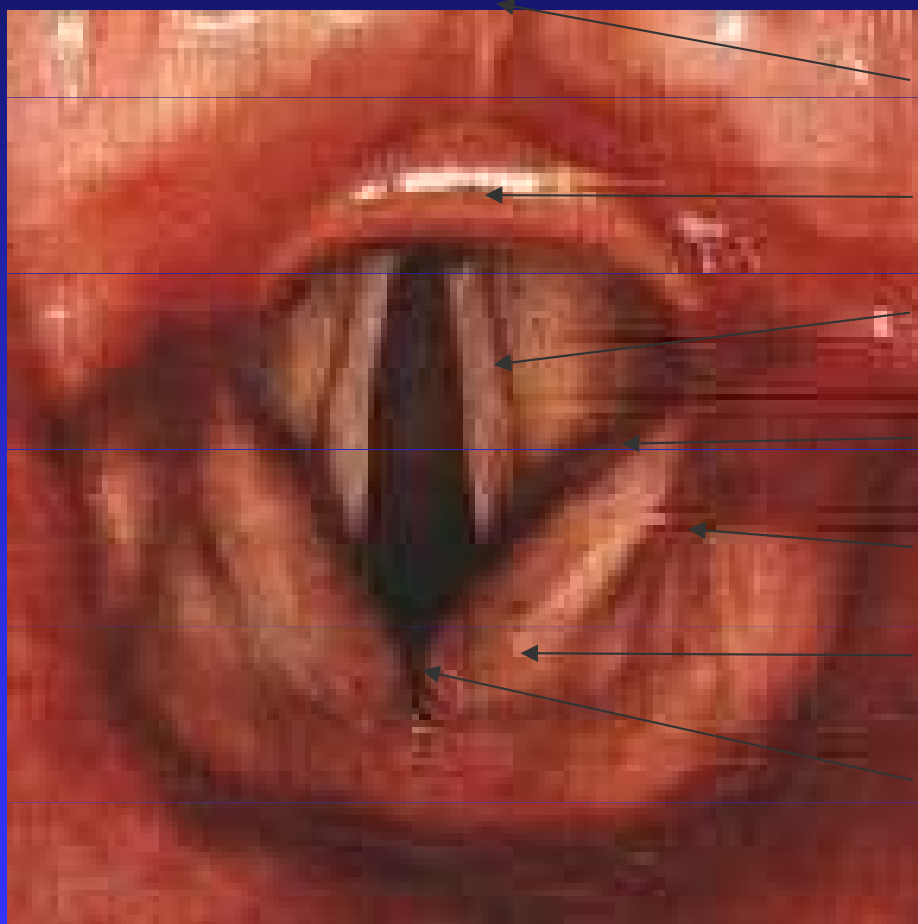
Age	Internal Diameter (mm)	External Diameter (mm)*	French Unit	Distance Inserted from Lips for Tip Placement in the Midtrachea (cm)†
Premature	2,5	3,3	10	10
Term newborn	3	4.0-4.2	12	11
1-6 mo	3,5	4.7-4.8	14	11
6-12 mo	4	5.3-5.6	16	12
2 yr	4,5	6.0-6.3	18	13
4 yr	5	6.7-7.0	20	14
6 yr	5,5	7.3-7.6	22	15-16
8 yr	6	8.0-8.2	24	16-17
10 yr	6,5	8.7-9.3	26	17-18
12 yr	7,0	9.3-10.0	28-30	18-22
≥14 yr	7.0 (females)	9.3-10.0	28-30	20-24
	8.0 (males)	10.7-11.3	32-34	

Straight Blade Placement

Laryngoskopický obraz:

jazyk

epiglotis

hlasivky

recessus piriformis

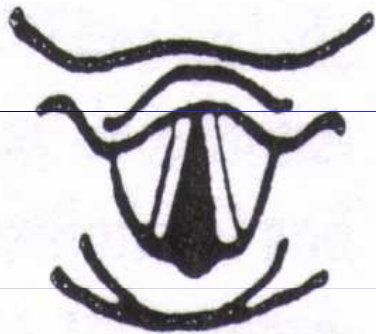
plica aryepigottica

tuberculum corniculatum

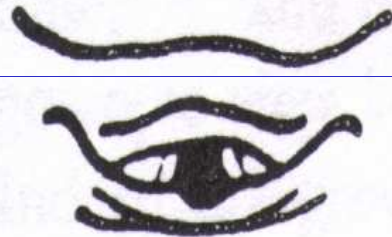
zadní komisura

... každý krk je jiný (Cormac & Lehane)

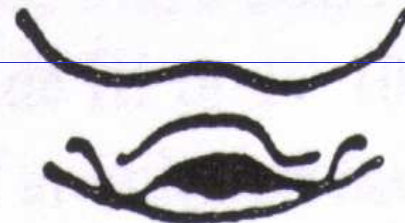
Grade I

Grade II

Grade III

Grade IV

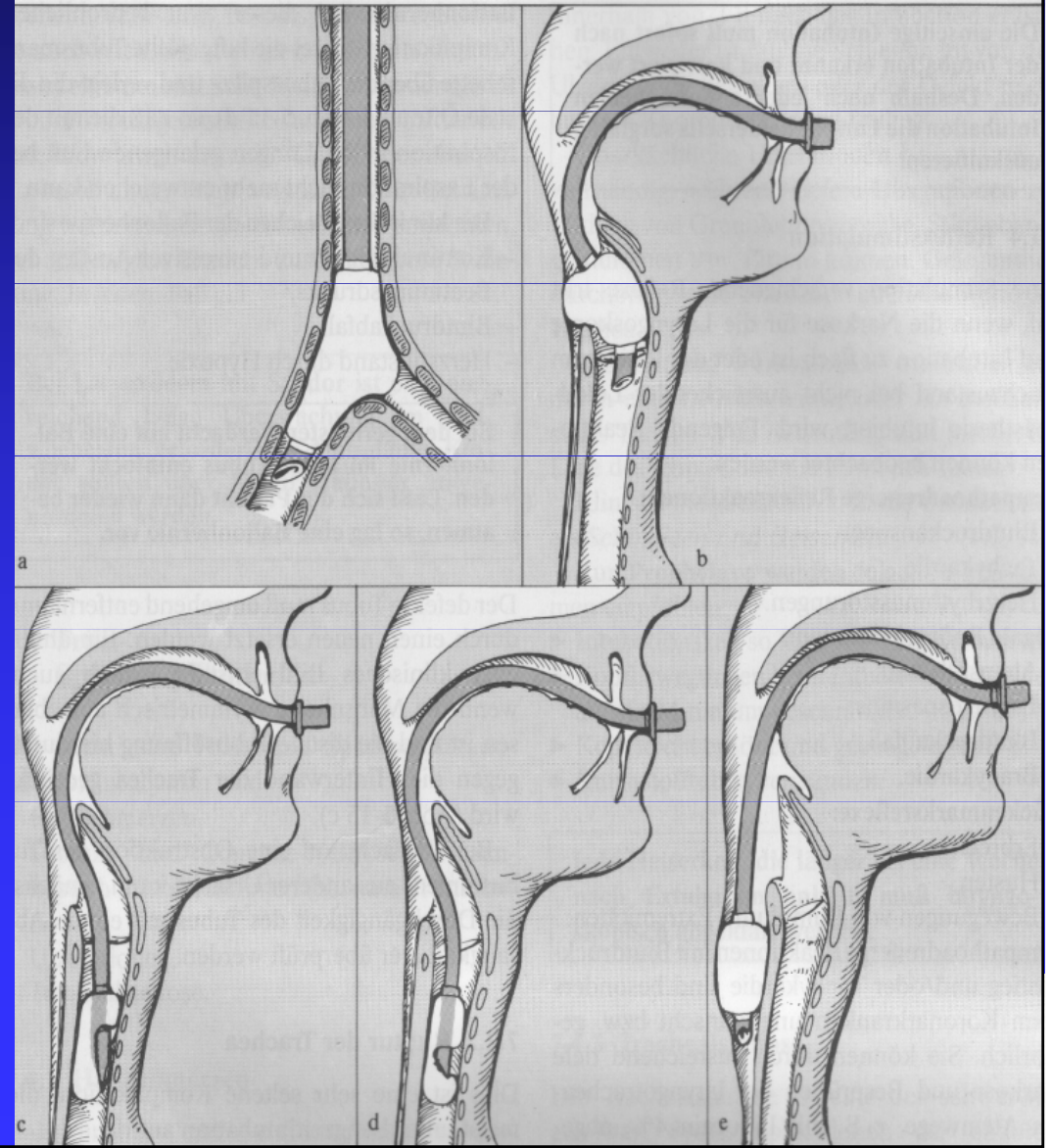

Ověření polohy rourky:

- poslechem
- fibroskopicky
- EtCO₂

Komplikace TI - časné:

- poranění zubů, měkkých tkání
- chybná intubace do jícnu / endobronchiálně
- aspirace
- kardiovaskulární -
↑TK, ↑f, arytmie
- ↑ ICP
- laryngospasmus, bronchospasmus

Komplikace TI

Pozdní:

- poškození hlasivek, trachey
- sinusitida, otitida,
- dekubity – rty, nos
- ucpání trach. rourky sekretem, krví
- Ventilátorová pneumonie
(Ventilator Associated Pneumonia)

Tracheální rourka s manžetou je ZLATÝ STANDARD

---

v zabezpečení dýchacích cest

Tracheální rourka s manžetou je ZLATÝ STANDARD

---

v zabezpečení dýchacích cest

ale pouze, je – li včas umístěna v průdušnici!

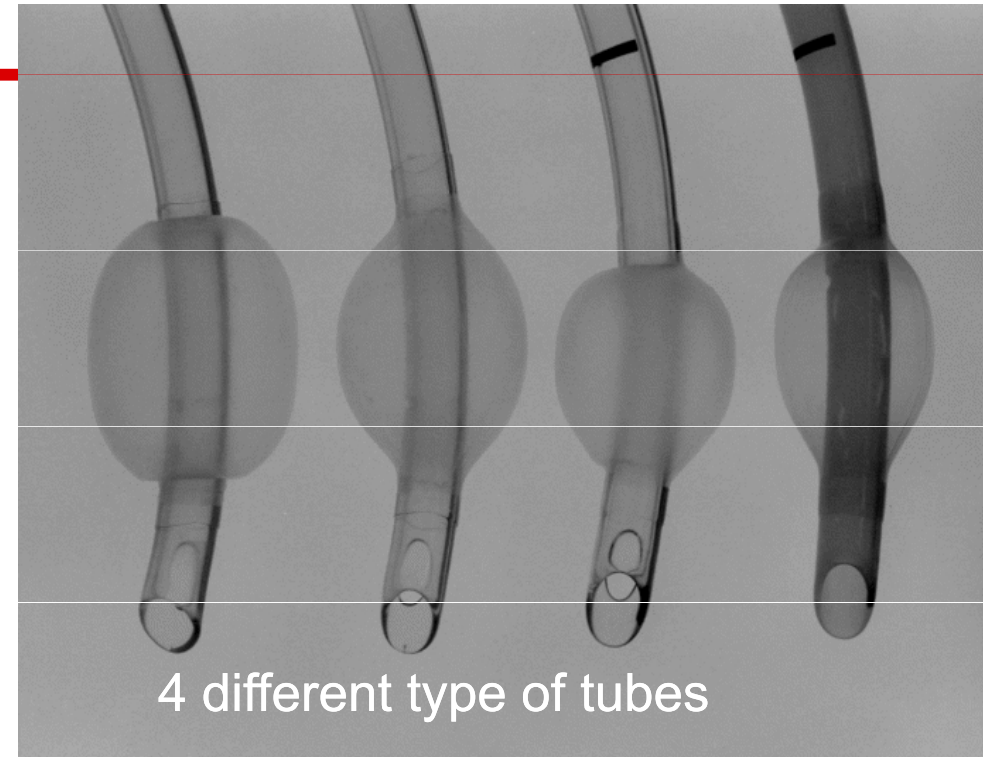
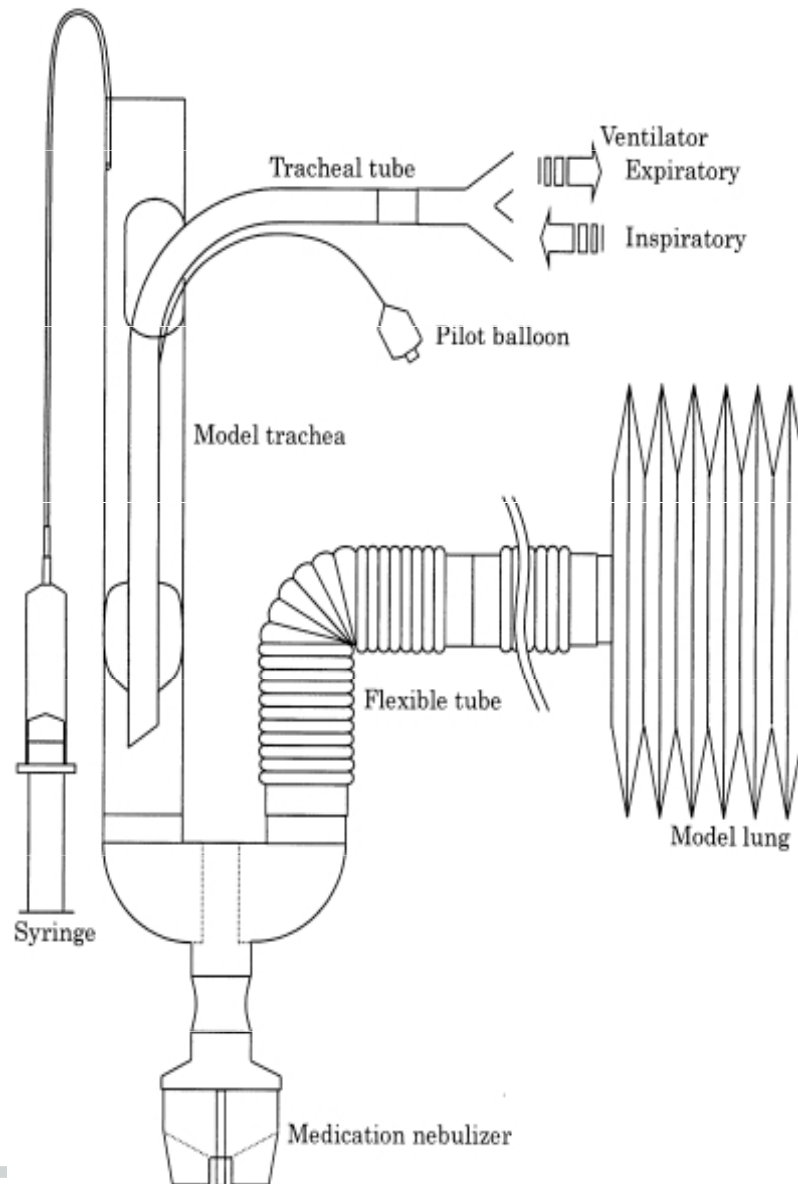
Nerozpoznaná intubace do jícnu zabíjí

Těsní tak, jak bychom si to přáli?

Leakage of fluid around HiLo cuffs

Leak volume around the cuff over 5 minutes at a intra cuff pressure of 20-40 cm H₂O was 2.4-10 ml out of 10 ml

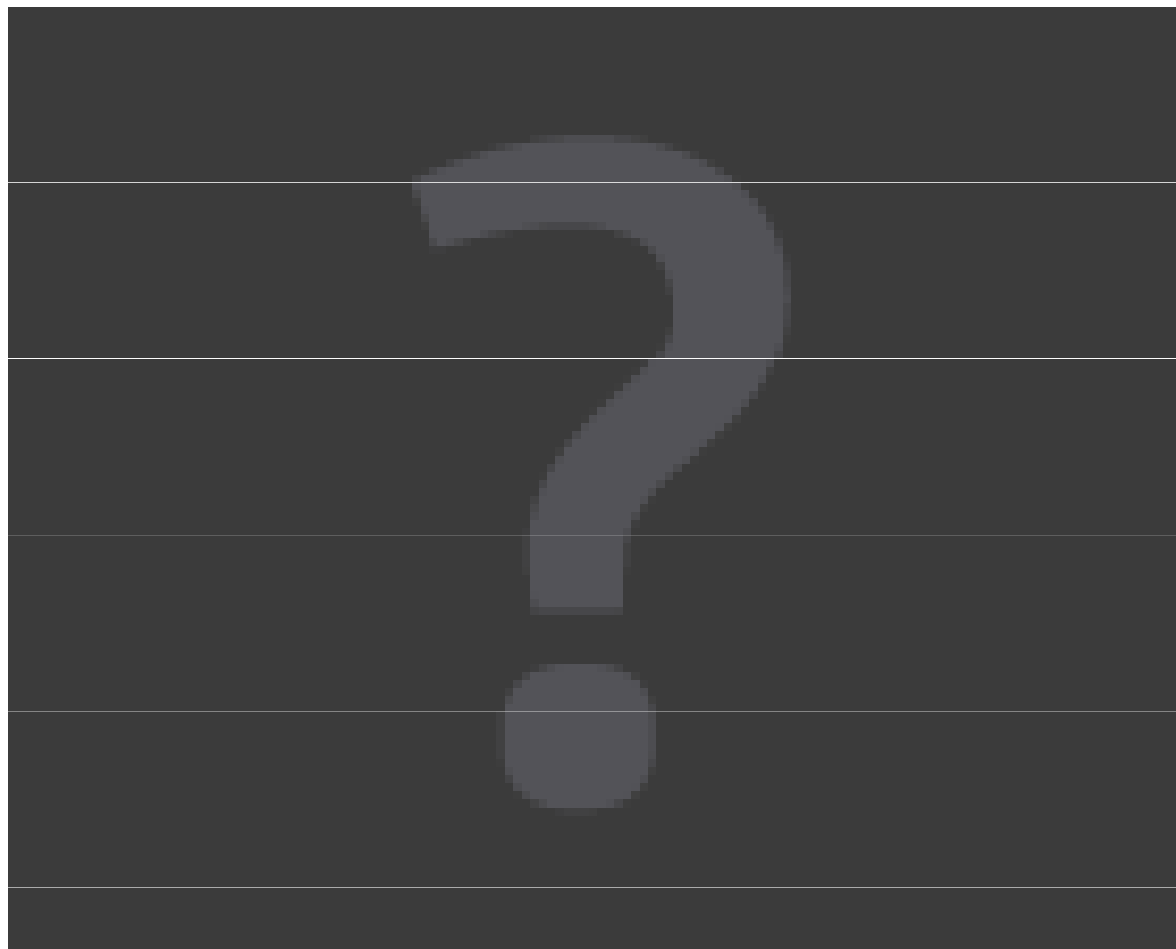
T Asai, K Shingu 1/2001

Video - Asai

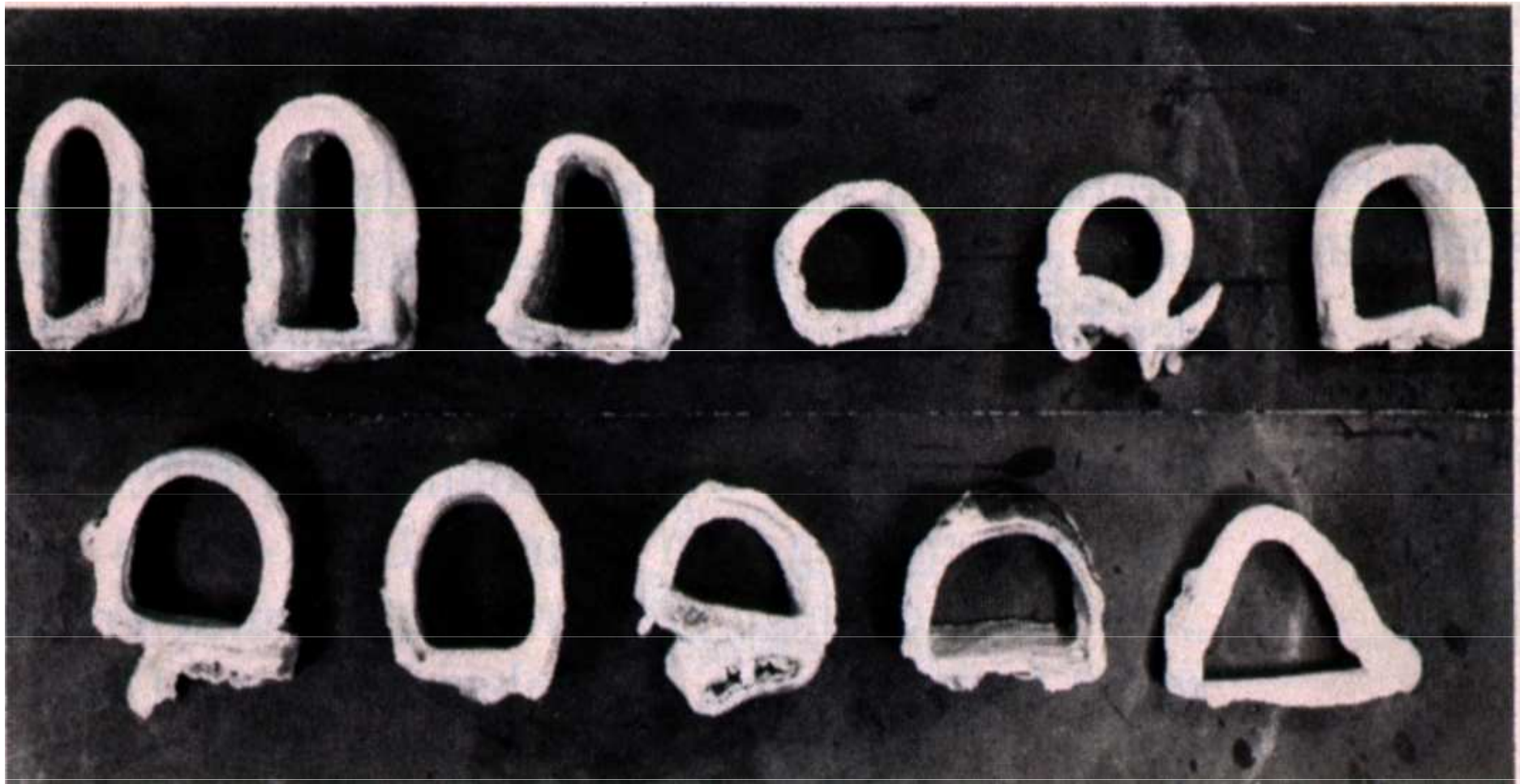

Těsní nám TR dokonale?

Která trachea kopíruje tvar balonku ?

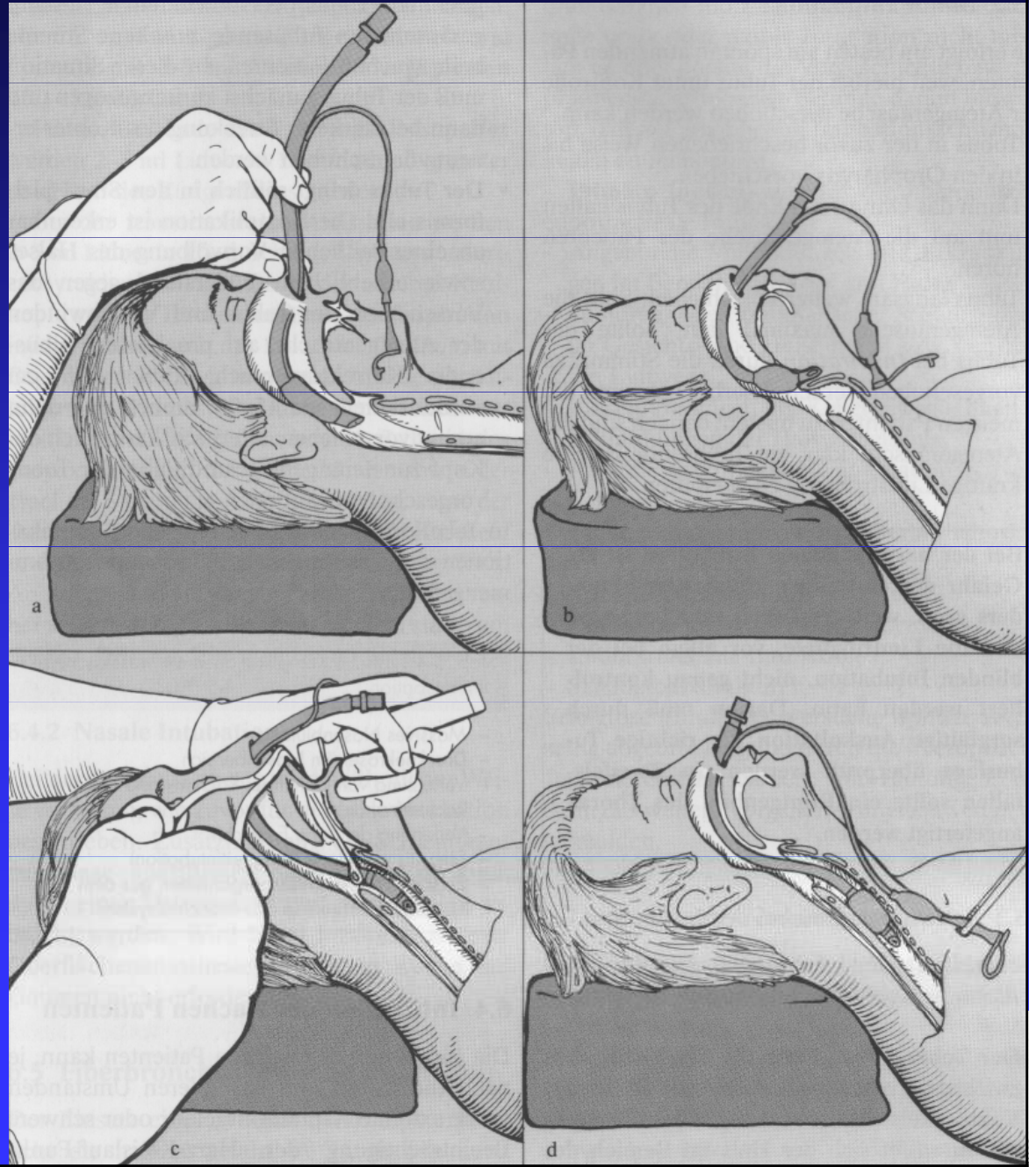

Provedení NTI:

1. anestezie,
anemizace nosu
2. zavedení naslepo
3. usazení pod
kontrolou
zraku

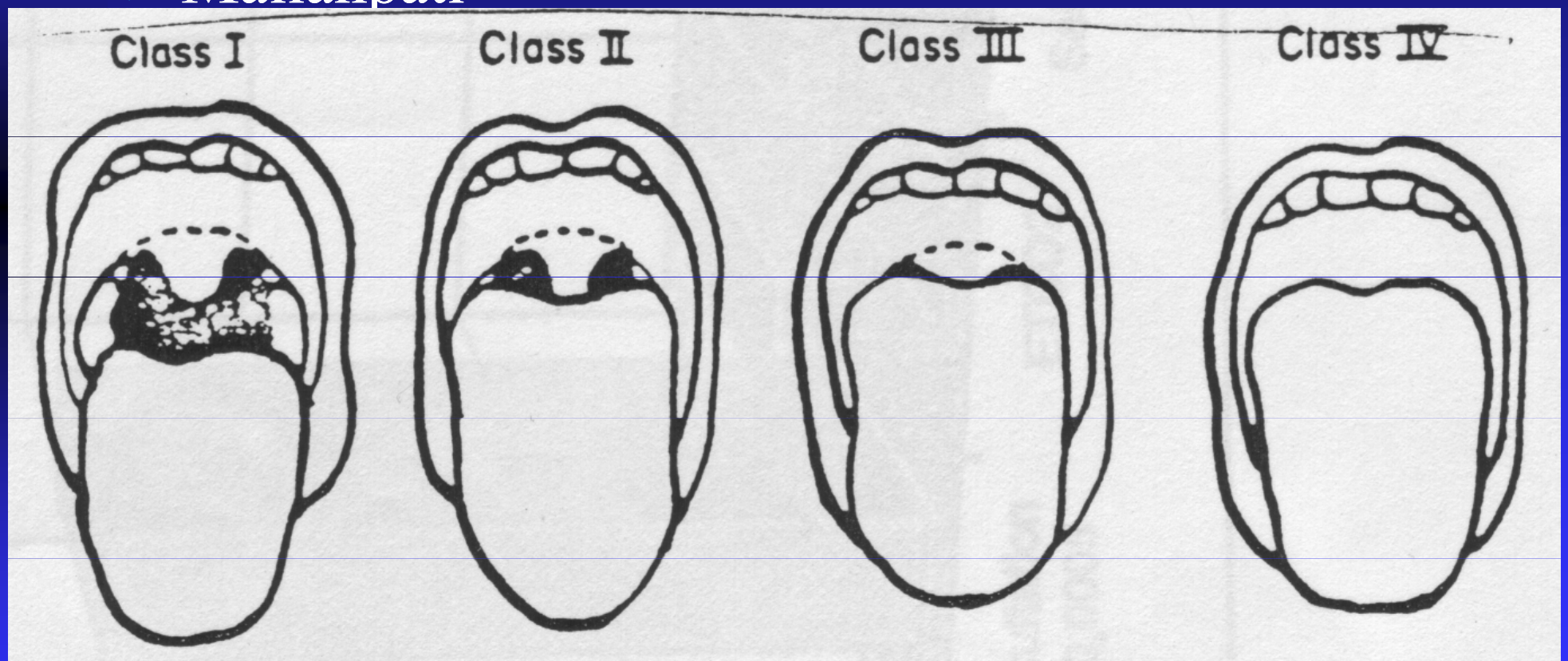
CAVE:
deviace septa

Kdo je připraven ... není zaskočen:

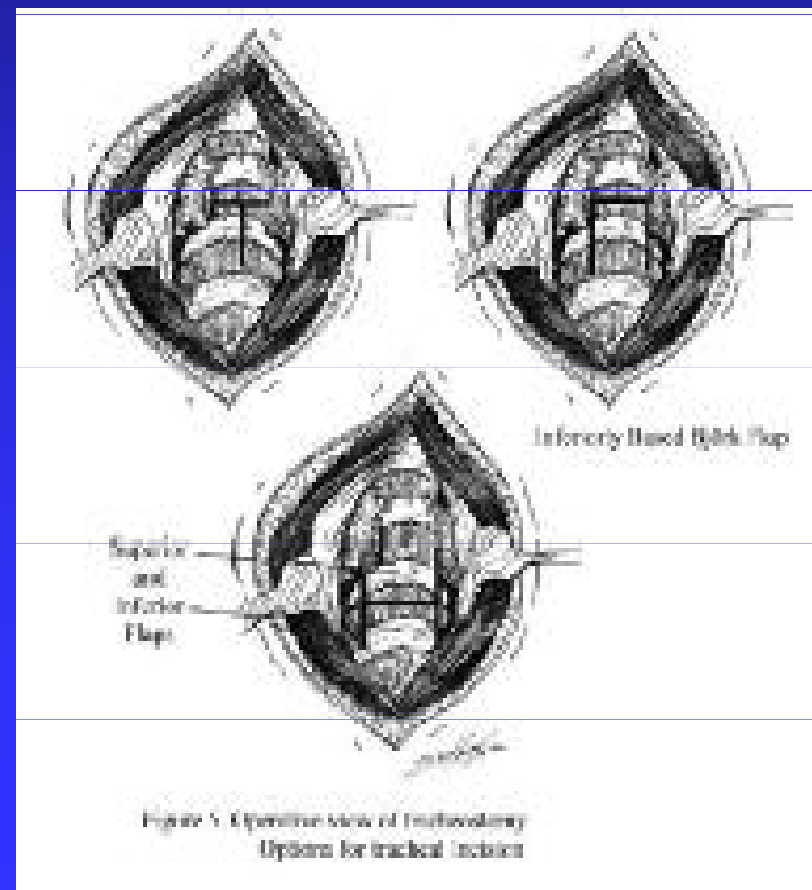
- Mallanpati

- TULIP – the upper lip bite test
- 3-3-2

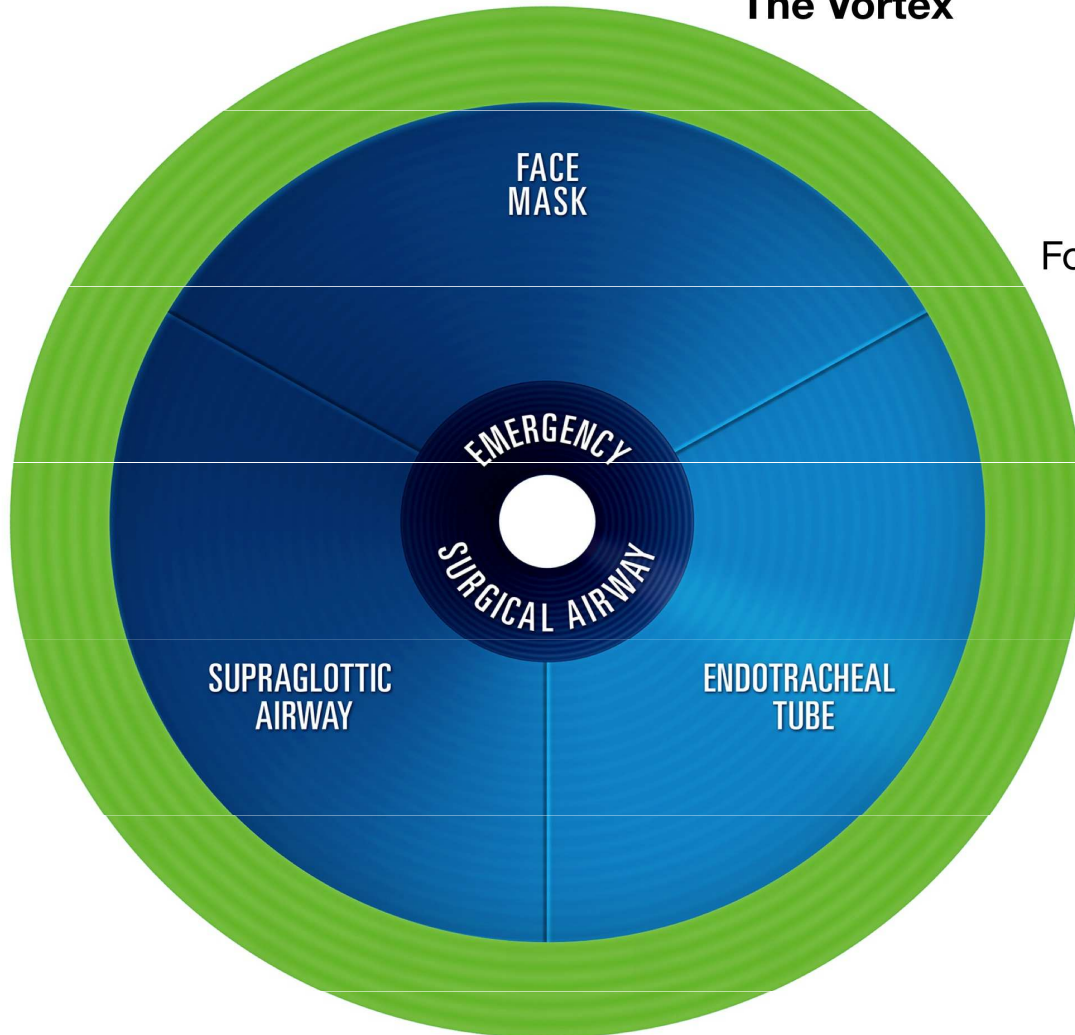
Tracheostomie – zabezpečení přístupu do trachey na přední straně krku

- operační
- punkční TS

Jsou jen 3+1 cesty

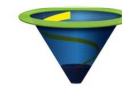
The Vortex

For Each NSA Technique Consider:

1. Manipulations:
  - Head & Neck
  - Larynx
  - Device
2. Adjuncts
3. Size/Type
4. Suction/O₂ Flow
5. Muscle Tone

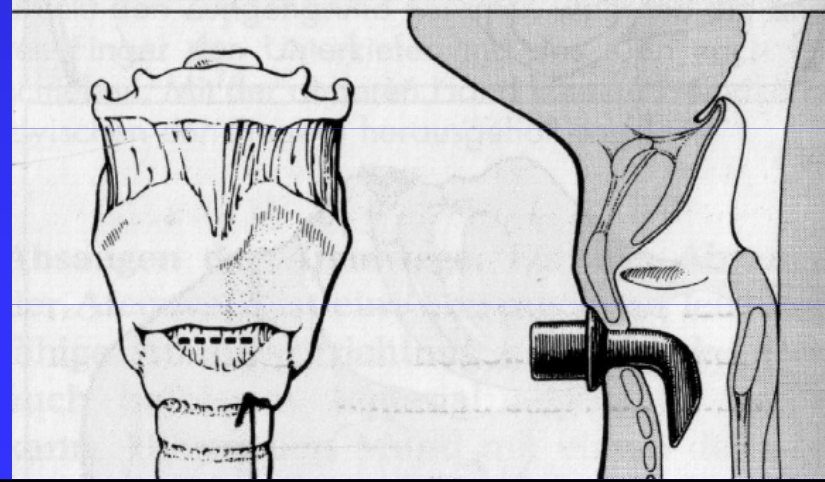
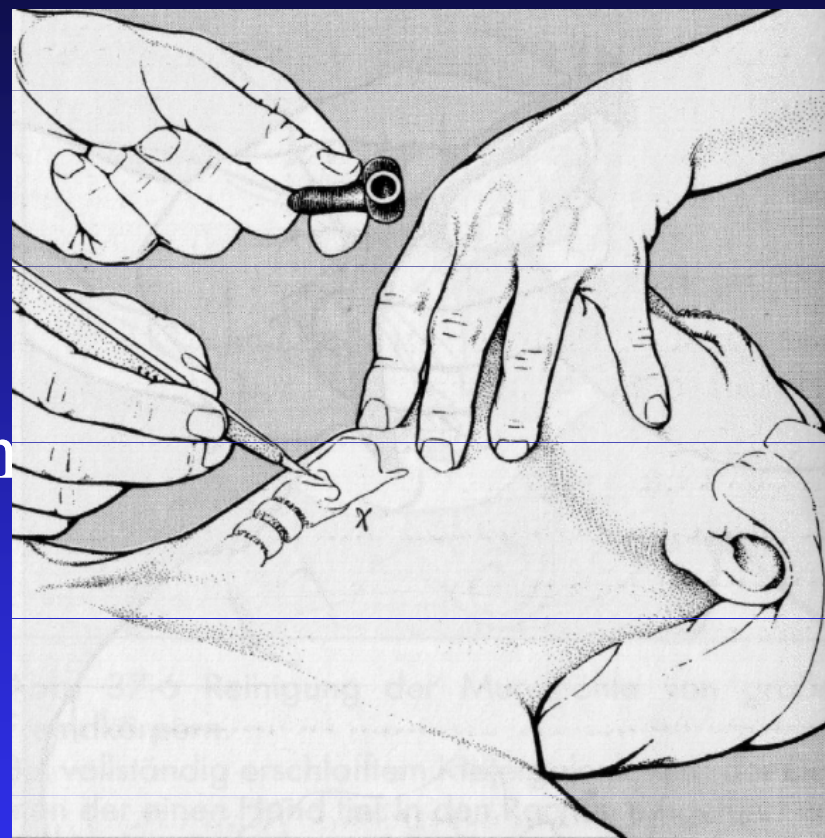
**MAXIMUM THREE TRIES AT EACH NON-SURGICAL AIRWAY TECHNIQUE
AT LEAST ONE TRY SHOULD BE HAD BY MOST EXPERIENCED AVAILABLE CLINICIAN**

vortexapproach.org

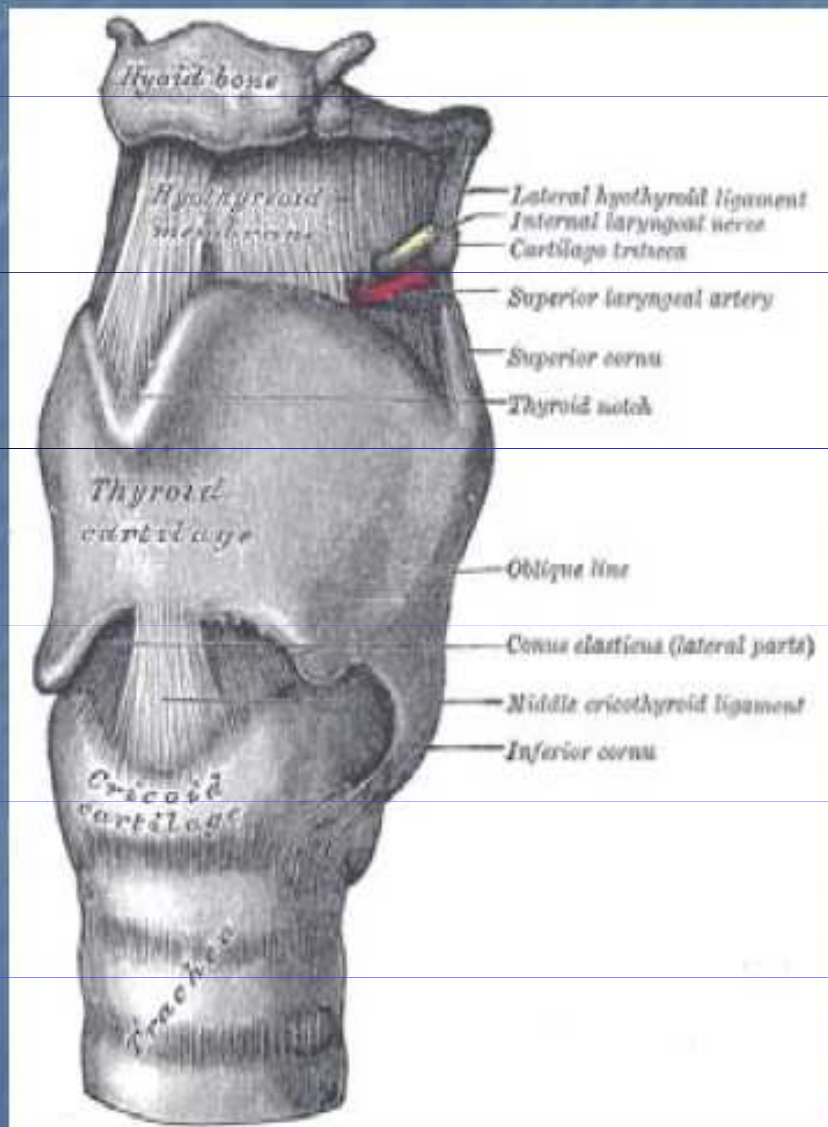
Koniotomie

- urgentní výkon k zajištění průchodnosti DC
- protěť lig. cricothyreoideum (lig. conicum)

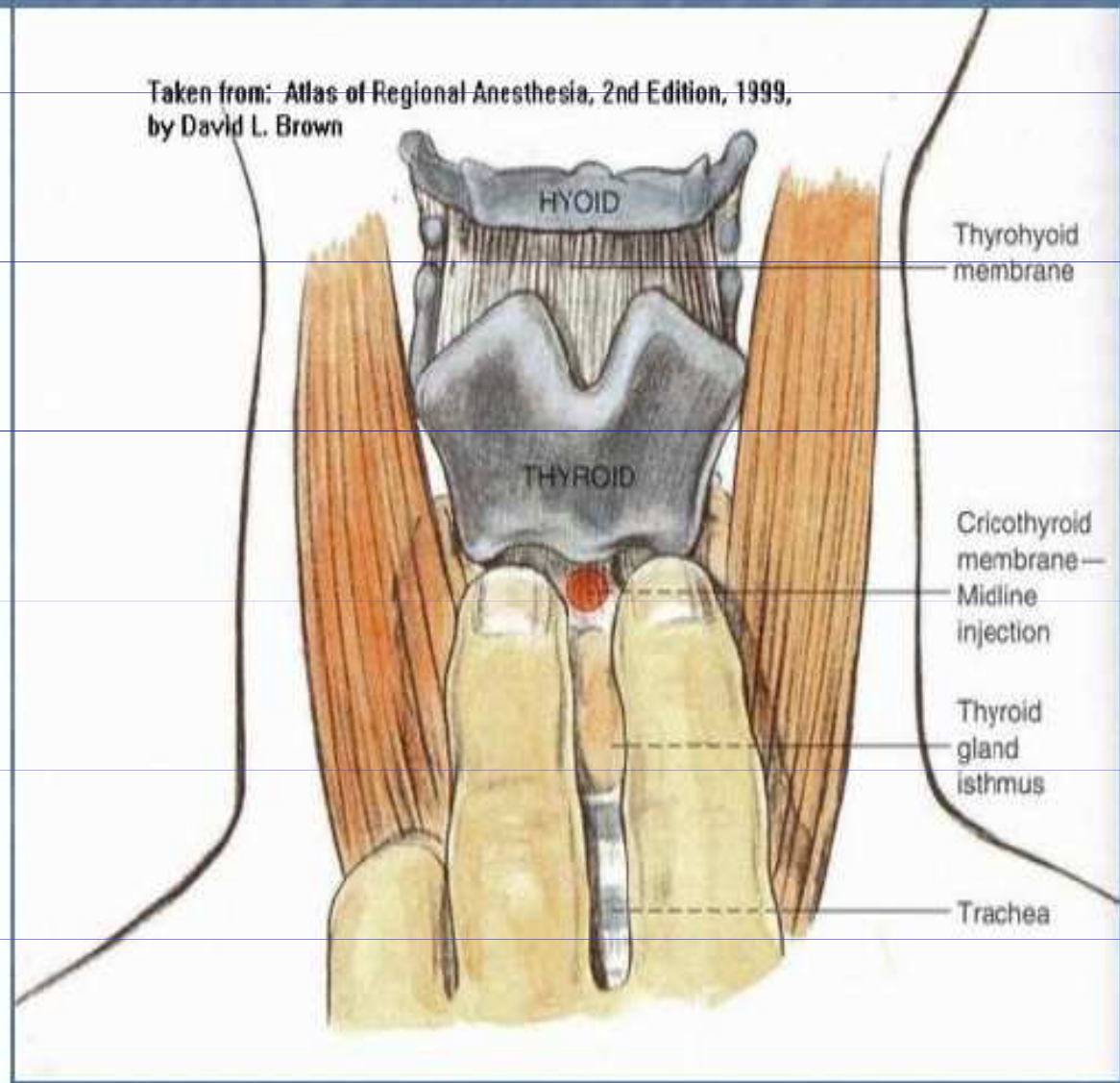

Where is the Cric Membrane ?

Taken from: Atlas of Regional Anesthesia, 2nd Edition, 1999,
by David L. Brown

Koniopunkce

Trigrem k provedení je nemožnost zajistit dýchací cesty třemi nechirurgickými technikami

Desaturace není trigrem, ale stresorem během provedení.

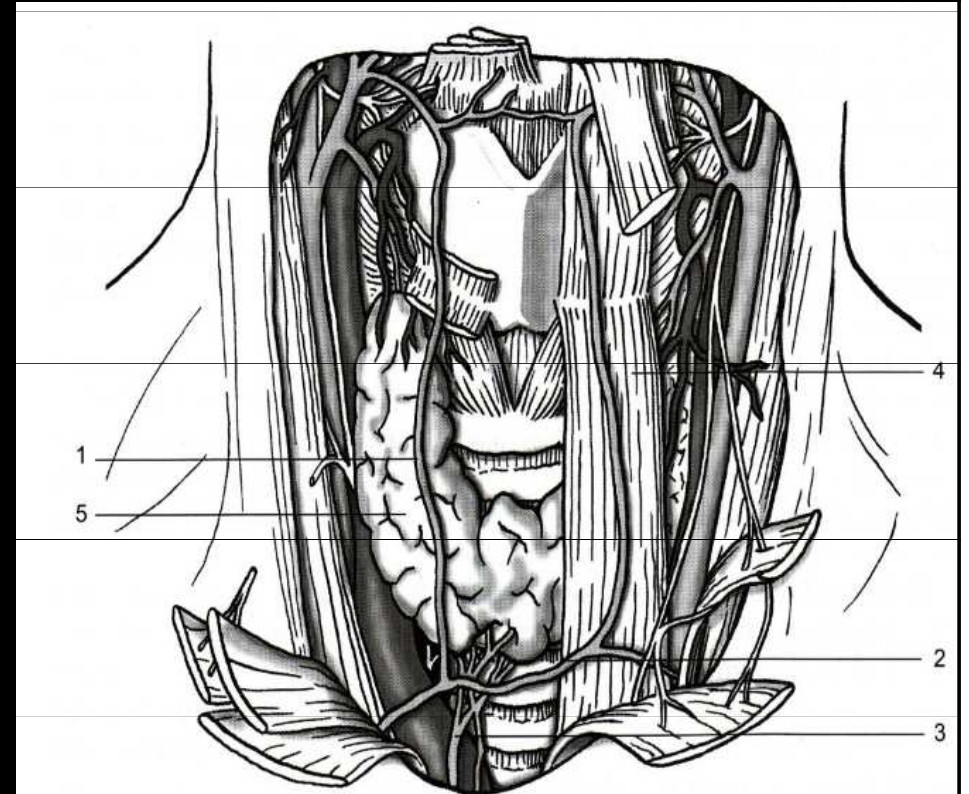
Čas, který máme k dispozici než pacient desaturuje, je znám až retrospektivně.

Koniopunkce

lig. cricothyroideum,
conus elasticus
(lig. conicum)

„to první měkké místo
pod tím tvrdým“

„V“ z prstů, fixace kůže
a trachey a záklon
ve střední linii řez /
punkci

Obr. 4 *Arcus venosus juguli a plexus thyroideus impar*

1 – v. jugularis anterior, 2 – arcus venosus juguli, 3 – plexus thyroideus impar
4 – m. sternothyroideus, 5 – glandula thyroidea

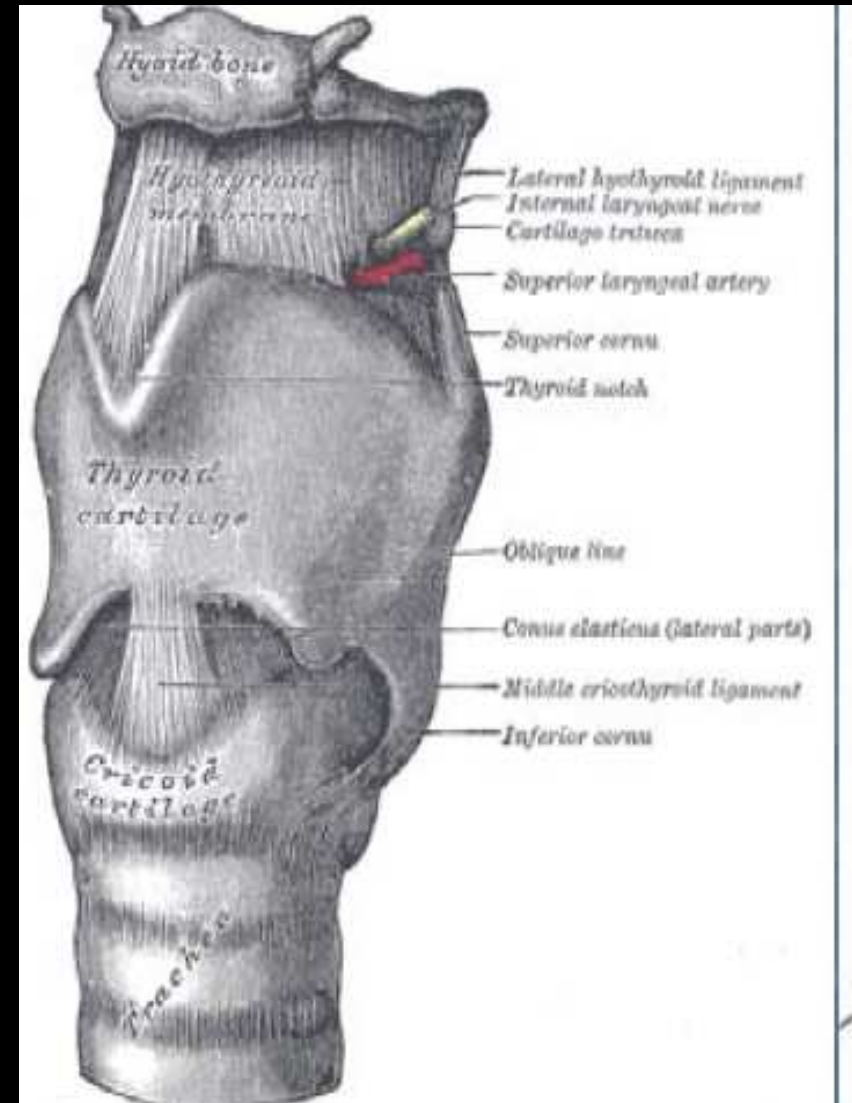

Koniopunkce

lig. cricothyroideum,
conus elasticus
(lig. conicum)

„to první měkké místo
pod tím tvrdým“

„V“ z prstů, fixace kůže
a trachey a záklon
ve střední linii řez /
punkci

Koniopunkce

identifikace

místa

fixace

protnutí

zavedení

napojení

Koniotomie

identifikace

místa

fixace

protnutí

zavedení

napojení

B.A.C.T. dr.Michal Otáhal, VFN Praha

Koniotomie

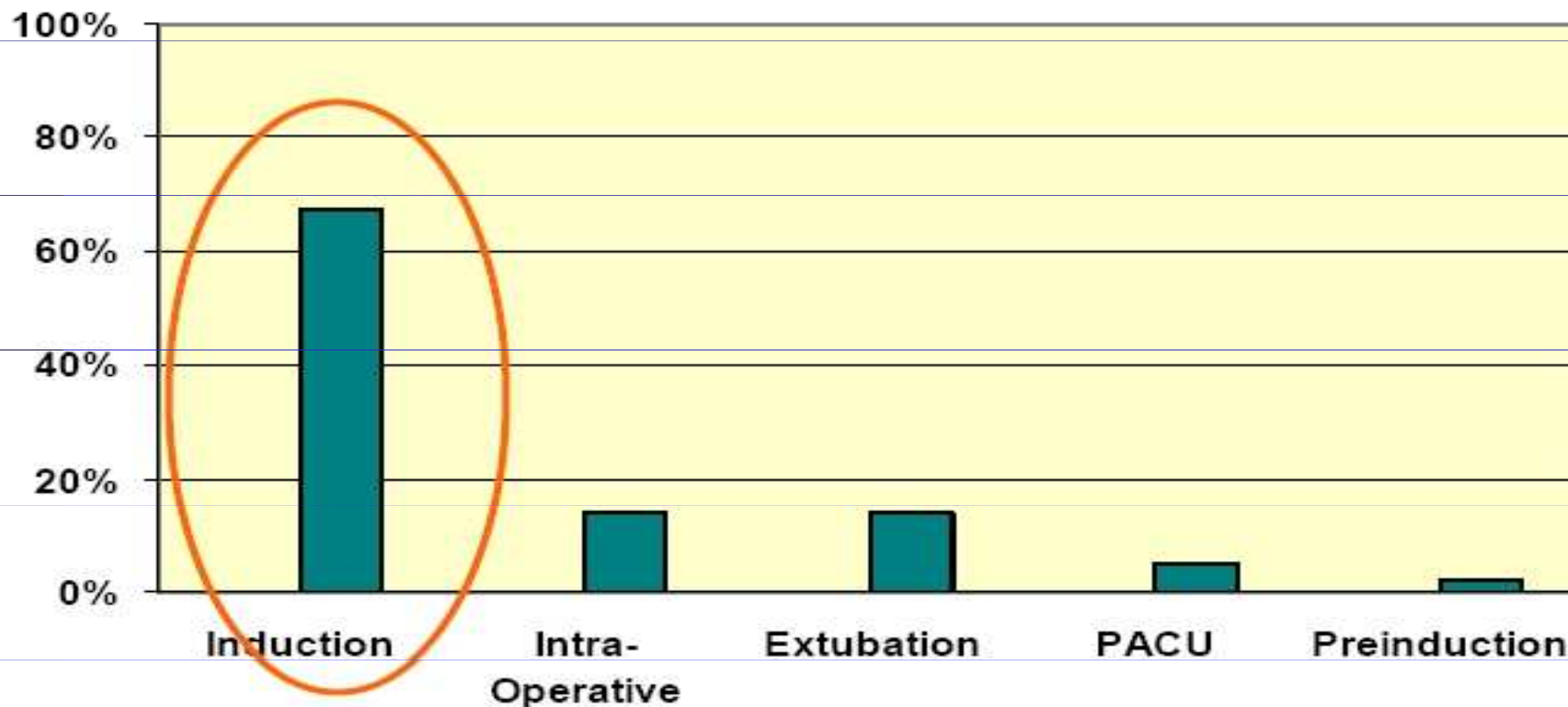
- nejprve se pokusit o OTI
- obtíže:
- najít lig. conicum
  - obézní, krátký krk
  - neznámé pomůcky
- život zachraňující výkon, který zprůchodní d. cesty do 90s

Obtíže s ventilací / intubací

– kdy vzniknou?

Timeline of Airway Events

Reference: *Management of the Difficult Airway in Closed Malpractice Claims*
By Peterson et al. (University of Washington)

The LMA™ in a difficult airway algorithm

Gilles Dhonneur

Professor of Anesthesiology and Intensive Care Medicine
Jean Verdier University Hospital of Paris, Bondy
Paris XIII University, Bobigny School of Medicine

Unexpected DAM in OR

Induction

Facemask ventilation

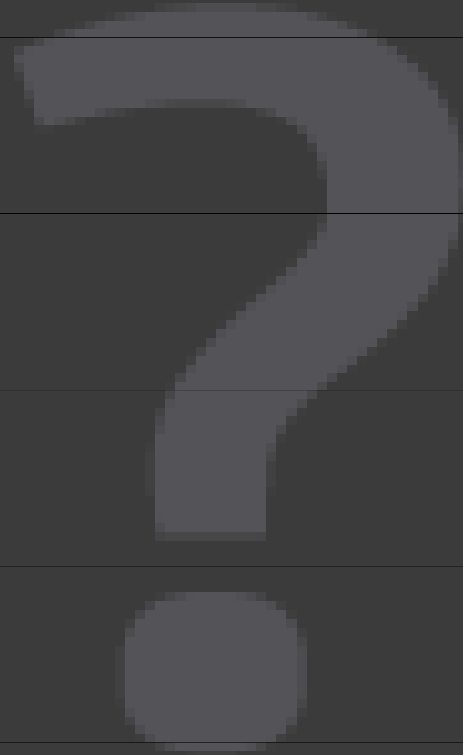
Scenario 1

Ventilation/Oxygenation (V/O)

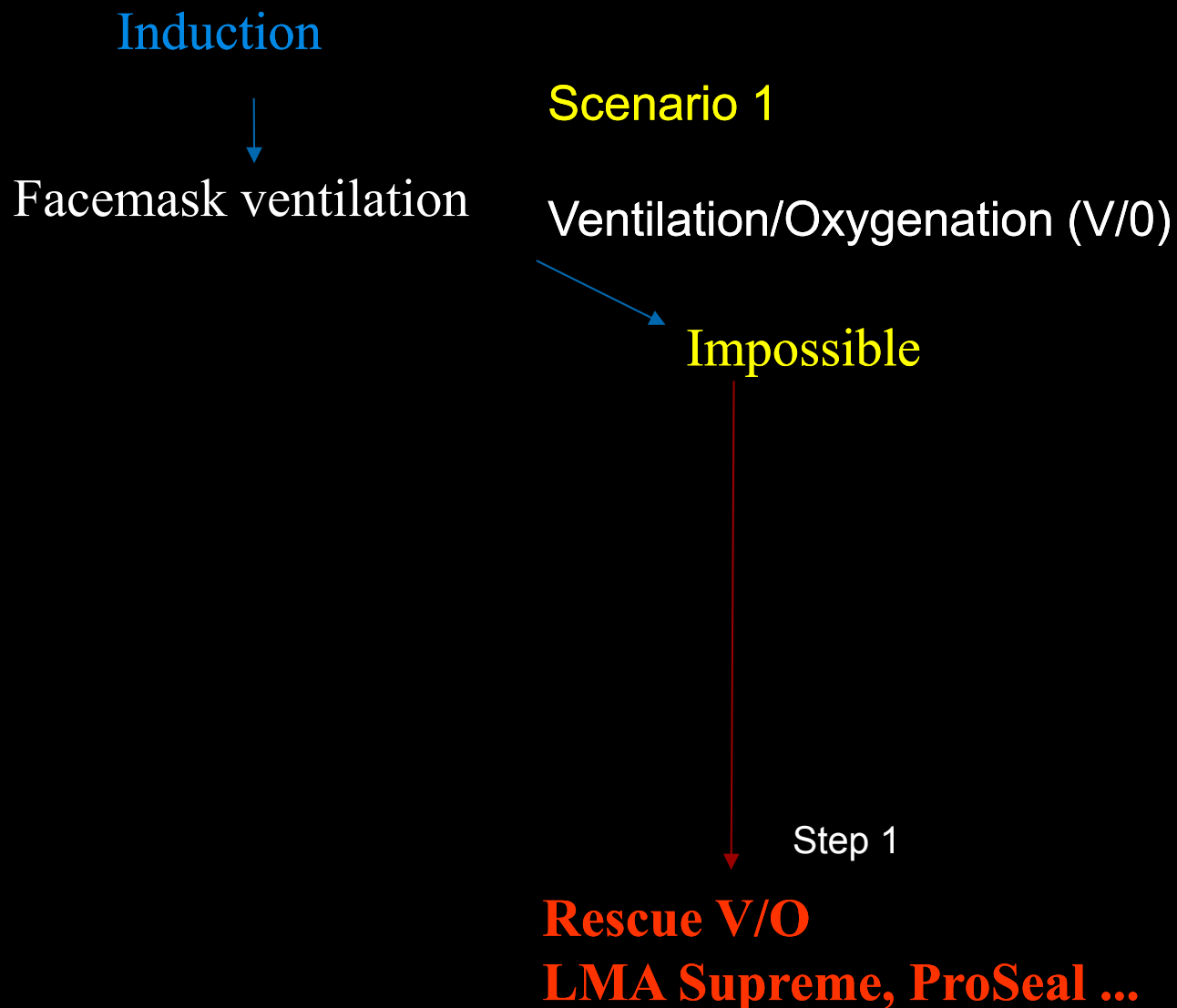
Impossible

Co ted'?

Unexpected DAM in OR

Call for HELP

Cílem je ventilace a zlepšení oxygenace k přežití pacienta

Unexpected DAM in OR

Call for HELP

Induction

Facemask ventilation

Scenario 1

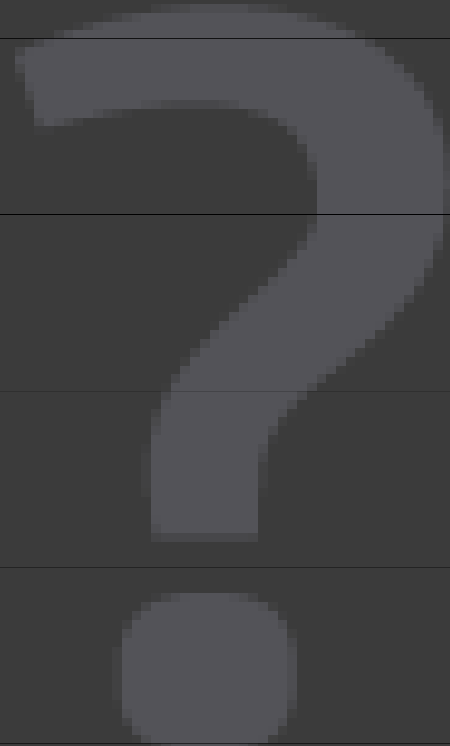
Ventilation/Oxygenation (V/O)

Impossible

Step 1

Rescue V/O
LMA Supreme, ProSeal ...

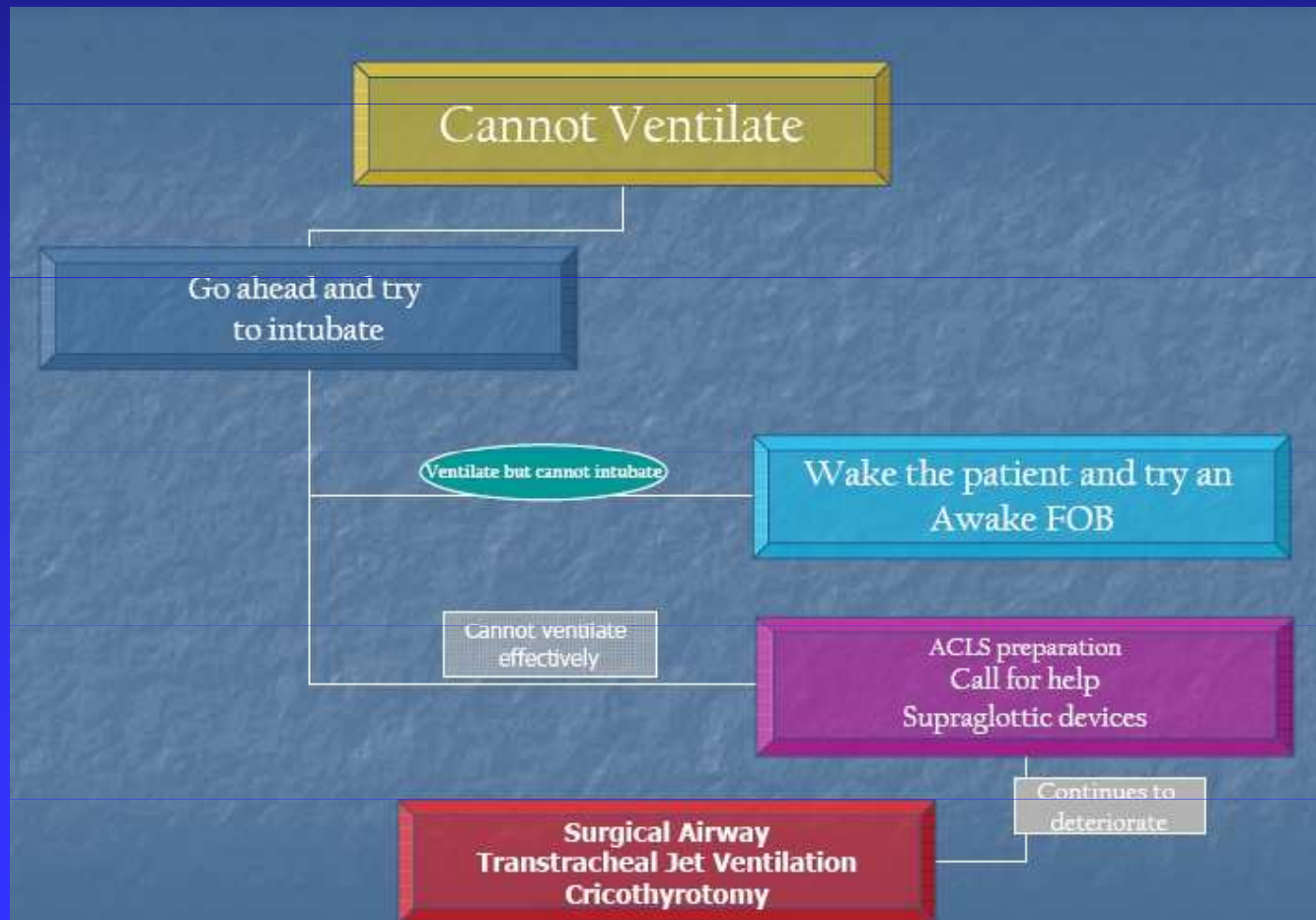

Obtížná intubace

- stav, kdy zkušený anesteziolog není schopen na 3.pokus zavést TR mezi hlasivky
- 0,3..3% intubací
- Fatální následky / poškození pacienta hypoxií pro nemožnost zajištění d.cest
1 : 10 000 anestezií (nebo méně často ??)
- význam preoxygenace (1000 ml vs 5000 ml O₂)
- kéž bych mohl vidět ty hlasivky

Obtížná ventilace (obličejovou maskou)

- nečekané obtíže s ventilací pacienta obličejovou maskou

Can not intubate, can ventilate

- 3x a dost
  - tlak na hrtan (doprava+dolů)
  - poloha hlavy – polštář pryč
  - zavaděč do TR – tvar
  - jiná lžíce laryngoskopu
  - bužije
- volej si pomoc
- VENTILUJ maskou, zaved' LM, vzbudit
- info pacientovi a do dokumentace

Cannot Intubate
&
Cannot Ventilate

Continue to try to
Ventilate

Supraglottic devices
LMA, ILA

Cannot ventilate
effectively

Complete the case
or
Wake the patient up

Failed
Supraglottic attempts

Surgical Airway
Transtracheal Jet Ventilation
Cricothyrotomy

Can not intubate, can not ventilate

- 3x a dost
  - tlak na hrtan (doprava+dolů)
  - poloha hlavy – polštář pryč
  - zavaděč do TR – tvar
  - jiná lžice laryngoskopu
  - bužije
- volej si pomoc
- další možnosti ventilace:
  - (maska), LM, CombiTube
  - koniopunkce, koniotomie
- info pacientovi a do dokumentace